

Bag'rikenglik va insonparvarlik madaniyatini rivojlantirish, millatlararo va fuqarolararo hamjihatlik va totuvilki mustahkamlash, yosh avlodni Vatanga muhabbat va sadoqat ruhida tarbiyalash O'zbekistonda davlat siyosatining eng muhim ustuvor yo'nalişlariidan biri etib belgilandi.

Shavkat MIRZIYOYEV

ENLIGHTENMENT

XALQ ZIYOLILARI GAZETASI

معرفت

1931-yildan chiqsa boshlagan • E-mail: info@marifat.uz • 2017-yil 4-oktabr, chorshanba № 79 (9040)

ТУРИЗМНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ МАСАЛАЛАРИ МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев мамлакатимизда туризмни изил ривожлантириш истиқболлари, сайдохлик объектларидан самарали фойдаланиши, кўрсатилётган хизмат турлари сифатини ошириш, юртимизга ташриф буорәётган сайдохлар оқимини кўяптириш борасида амалга оширилаётган ишлар таҳлилига бағишланган йигилиши ўтказди.

Унда Ўзбекистон Республикаси Баш вазири ўринbosari, тегиши вазирлик ва идоралар раҳбарлари иштирок этди.

Бугунги кунда барча соҳаларда амалга оширилаётган кенг кўлмали ислоҳотлардан кўзланган пировард мақсад мамлакатимиз иқтисодиётини янада ривожлантириш, халқимиз турмуш фаровонлигини юксалтириша қаратилган.

Туризм – иқтисодиётнинг муҳим тармоқларидан бири. Мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланган ҳолда, ушбу тармоқни янада такомиллаштириш зарур, буни даврнинг ўзи тақозо этмокда, деди Шавкат Мирзиёев.

Ўзбекистон ҳам саёҳат, ҳам зиёёр учун кулай мамлакат. Чунки она заманинмизда бутун дунёга маъум ва машҳур бўлган аждодларимиз мангу кўним топган. Улар қолдирган бой маънавий-маданий меросга ҳалқаро майдонда кизишиж жуда катта. Соҳани янада ривожлантириш, аввало, зарур инфраструктурни такомиллаштириш шарт. Биринччиси, транспорт, иккинчлиси логистика, деб таъкидлари Президентимиз.

Йигилишда қайд этилишича, 2017 йилнинг 9 ойи якунга кўра, карийб 1 миллион 800 минг сайдохлик юртимизга келган. Бу 2016 йилнинг мос даврига нисбатан 17 foiz kўпdir. Мамлакатимизда сайдохлик хизматлари экспорти ҳам 17 foiz kўпdir, 1 миллиард 86 миллион долларни ташкил кўлган. Йил охирига қадар мамлакатимизга ташриф буорувчи сайдохлар сони 2,5 миллиондан ошири кутилмоқда.

(Давоми 6-бетда.)

Ma'rifat

Kuch – bilim va tafakkurda

ҚИРГИЗИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНГА ДАВЛАТ ТАШРИФИГА ДОИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг тақлифига биноан Қирғизистон Республикаси Президенти Алмазбек Атамбоев 2017 йил 5-6 октабр кунлари давлат ташрифи билан мамлакатимизда бўлади.

Ўзбекистон Президентининг 5-6 сентябрь кунлари Қирғизистонга давлат ташрифи чоғида бўлиб ўтган олий даражадаги мулокотнинг давоми сифатида икки давлат раҳбарлари ўзаро манфаатли ҳамкорлик алоқаларини янада ривожлантириш истиқболларини муҳокама қиладилар, миңтақавий ва ҳалқаро сиёсатнинг дол-

зарб масалалари бўйича фикр алмашади.

Давлат раҳбарлари Тошкент шаҳрида бўлиб ўтадиган Ўзбекистон ва Қирғизистон саноат маҳсулотлари кўргазмасига ташриф буюрадилар.

Музокаралар якунлари бўйича Президентлар Ўзбекистон Республикаси ва Қирғизистон Республикаси ўртасида Кўшима декларацияни қабул қилиши кутилмоқда.

Ташриф доирасида турли соҳаларда ўзаро алоқаларни мустаҳкамлашга қартилган қатор икки томонлама ҳужжатлар имзоланиши режалаштирилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ ТИЗИМИ БОШҚАРУВИНИ ТУБДАН ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИRLARI ТЎҒРИСИДА

Мактабгача таълим соҳаси узлусиз таълим тизими-нинг бирларидан бўғини хисобланбиз, у ҳар томонлама соглом ва баркамол бола шахсини тарбиялаш ва мактабга тайёрлашда фоят мухим аҳамият касб этади.

Мустақиллик йилларида республикада таълим-тарбия тизими ва баркамол авлодни тарбиялаш давлат сиёса-

тининг асосий устувор йўналишлари даражасига кўтарилиди. Бирок ўтказилган таълиmlар мактабгача таълим соҳасида олиб бораилаётган ишларнинг самараси ва натижаси етарли даражада эмаслигини кўрсатмоқда.

Жумладан, сўнгти 20 йил давомида давлат тасарру-фидаги мактабгача таълим мусассасалари сони 45 фо-

издан зиёдроқ камайган бўлиб, бугунги кунда республика бўйича болаларнинг мактабгача таълим билан қамраб олиниши 30 foизни ташкил этади. Шунингдек, мактабгача таълим мусассасаларининг маддий-техника базаси замонавий талабга жавоб бермайди.

(Давоми 2-бетда.)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори

«КУРАШ» МИЛЛИЙ СПОРТ ТУРИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ЧОРА-ТАДБИRLARI ТЎҒРИСИДА

Кейинги йиллarda асрлар давомида мардлик, бағрикенглик, олижаноблик ва ҳалоликлининг тимсоли сифатида эъзозланбиз келинган, ўзбек халқининг тарихий мероси – «Кураш» миллий спорт турини (кейинги ўринларда кураш деб юритилади) қайта ташкилаш алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Давлатимизнинг бевосита кўллаб-кувватлаши натижасида кураш ҳалқаро спорт тури сифатида кенг эътироф этилди, «кураш», «халқ», «тавзим», «тұхта» ва «ёнбаш» каби атамалар эса ҳалқаро спорт луғати таркибидан мустаҳкам ўрин эгаллади.

1998 йил 6 сентябрда таъсис этилди.

ган Кураш ҳалқаро ассоциацияси бугунги кунда сайёрамизнинг бешта китъасидаги 129 та миллий федерацияни бирлаштирган.

2010 йилда Кураш ҳалқаро ассоциацияси Олимпия ўйнлари дастурига кириштари учун бирорта беришда муҳим талаб хисобланған Жаҳон допингга қарши агентлелгининг эътирофига сазовор бўлди.

2017 йил 20 сентябрда Ашхобод шаҳрида бўлиб ўтган Осиё Олимпия кенгашининг 36-Бош ассамблеясидаги «Кураш» миллий спорт тури тарихида илк бор XVIII ёзги Осиё ўйнлари дастурига расман киритилди.

(Давоми 4-бетда.)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 30 сентябрдаги «Мактабгача таълим тизими бошқарувини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» ги ПФ-5198-сонли Фармони ижросини таъминлаш ҳамда мактабгача таълим мусассасаларининг давлат ва нодавлат тармоқларини янада кенгайтириши, давлат ва нодавлат мактабгача таълим мусассасалари ўртасида соглом рақобат муҳитини шакллантириши шароитларини яратиш, давлат ва ху-

сусий сектор шериклиги шартла-рида мактабгача таълим мусассасаларининг янги шаклларини жорий этиши, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазириғига фаолиятини самарали ташкил этишини таъминлаш мақсадиди:

1. Куйидагилар:

Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазириғигининг ташкилий тузилемаси 1-иловага мувоғиғ;

(Давоми 3-бетда.)

«Таълим ва мутахассислик» кўргазмаси

ёшларга янги имкониятлар эшигини очди

7-бет

Kelajakka baxt
eshigin och, Qomusim!

O'zbekiston xalq shoiri Iqbol Mirzo Bosh Qomusimizdagagi moddalarning mazmunini ifodalashga ko'naklashuvchi nazmiy sharhlari bitib, uni bolajonlar e'tiboriga havola etdi.

8-9-бетлар

Ўзбек
кураши
жаҳонни
лол
қолдирди!

15-бет

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ ТИЗИМИ БОШҚАРУВИНИ ТУБДАН ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТҮГРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Мактабгача таълим тизимида вариатив дастурлар жорий этилмаган, болаларни мактабга тайёрлаш бўйича муқобил, мослашувчан моделлар етарли даражада ривожланмаган ҳамда тараққий этган мамлакатлар сингари ихтиёмий, шахсий, хиссий, нутқий, математик, жисмоний ва ижодий ривожлантириш, атроф-муҳит билан танишувга йўналтирилган маҳсус давлат таълим дастурлари татбик килинмаган.

Давлат мактабгача таълим муассасаларида фоалият юритаётган педагог кадрларнинг аксарияти ўрта маҳсус маълумотга эга бўлиб, бу болаларни мактаб таълимига талаб даражасида тайёрлаш имконини бермайди.

Бундан ташкири, мактабгача таълим сифати мониторингини юритиш тузилмави в ташкилини жиҳатдан назарда тутилмаганлиги сабаби мактабгача таълим муассасаларида таълим жараёнинг сифати ва самарадорлигини баҳолаш замон талабларига жавоб бермайди.

Хорижий давлатлар илғор тажрибасининг таҳлили замонавий мактабгача таълим муассасаларида мактабгача ёшдаги болаларни ривожлантириш учун шароитларни яратиша йўналтирилганлиги билан тавсифланиб, болаларни имкониятларини нағоён қилиш, унинг ҳар томонлами шахсга оид мънавиий-ахлоқий ва онгли ривожланиши, мактабгача ёшга оид тегишли фаолият турлари асосида ташаббускорлиги ва ижодий кобилиятларини ривожлантиришга, мулоқот доирасида катта ёшдагилар ва тенгдошлари билан ҳамкорлик қилиш имкониятларини очишига қаратилган.

Узлуксиз таълим тизимининг мухим бўғини бўлган мактабгача таълим тизимини янада такомиллаштириш, самарали давлат бошқарув тизимини яратиш, мактабгача таълим муассасалари давлат ва нодавлат тармоғини кенгайтириш, моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, уларни малакали педагог кадрлар билан та-

минлаш, мактабгача таълим муассасаларига болаларни қамрап олишини кескин ошириш, таълимтарбия жараёнларига замонавий таълим дастурлари ва технологияларини татбиқ этиш орқали болаларни ҳар томонлама интеллектуал, маънавий-эстетик, жисмоний ривожлантириш ҳамда уларни мактабга тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш максадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги, Коракалпогистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги, Тошкент шаҳар мактабгача таълим бошқармаси, вилоятлар мактабгача таълим бошқармалари ҳамда уларнинг туман(шаҳар)лардаги бўлимлари ташкил этилсин.

2. Куйдагилар Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлигининг асосий вазифалари ва фаолияти йўналишлари этиб белгилансин:

Биринчидан, мактабгача таълим соҳасида ягона давлат сиёсатини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

Иккинчидан, илғор хорижий тажрибани хисобга олган ҳолда мактабгача ёшдаги болаларни ҳар томонлама интеллектуал, ахлоқий, эстетик ва жисмоний ривожлантириш учун шарт-шароитлар яратиш;

Чинчидан, республикада давлат ва нодавлат мактабгача таълим муассасалари орасида соглом рақобат мухитини яратиш хисобига барча болаларнинг мактабгача таълим муассасаларига босқич-ма-босқич қамрап олинишни таъминлаш учун муносиб шароитлар яратиш, кўнгилочар ва билим берувчи машгулотлар элементлари бўлган, ҳажмлари ва интенсивлиги асосий тиббий тақдимномалар билан белгиланувчи сарҳаракат ўйинлар ва машқлар ўюшириш;

Тўққизинчидан, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни саклаш вазирлиги билан биргаликда мактабгача таълим муассасаларида болаларга тиббий хизмат кўрсатиш ҳамда уларнинг ҳаётни ва соглигини химоя қилиш бўйича профилактика чора-тадбирларини мувофиқлаштириш.

3. Идоравий мансублигидан қатъни назар, барча давлат тасарруфидаги мактабгача таълим муассасалари Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги тизимига белгиланган тартибида ўтказилсин.

4. Белгилансини:

Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлигининг мактабгача таълим соҳасидаги барча хуқуқ ва мажбуриятлари бўйича хукуқий вориси хисобланади;

методик, дидактик материаллар, ўйин ва ўйинчлар, бадиий адабиётлар билан мактабгача таълим муассасаларини таъминлаш;

Олтинчидан, замонавий педагогик технологиялар ва методларни хисобга олган ҳолда болаларни тарбиялаш ва ҳар томонлама ривожлантириш масалаларини професионал дараҷада ҳал этишга қодир бўлган мактабгача таълим муассасалари раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш;

Еттингчидан, мактабгача таълим муассасалари ходимларини моддий рафтагантириш тизимини яратиш ва тажрибали, ҳокими ошириш институти (кейинги ўринларда Институт деб юритилади) ташкил этилсин ва у Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги таркибига киритилсин ҳамда унинг зиммасига илғор хорижий тажриба асосида мактабгача таълим муассасаларининг раҳбар ва мутахассисларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти (кейинги ўринларда Институт деб юритилади) ташкил этилсин ва у Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги таркибига киритилсин ҳамда унинг зиммасига илғор хорижий тажриба асосида мактабгача таълим муассасаларининг раҳбар ва мутахассисларидан замонавий менежмент ва педагогик технологиялар бўйича соҳага оид билимлар ва қўнікмаларни шакллантириш вазифалари юклатилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Мактабгача таълим тизими тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари түгрисида"ги 2017 йил 9 сентябрдаги ПҚ-3261-сонли қарор билан тасдиқланган Мактабгача таълим тизими таъминни таъминлаштириш чора-тадбирлари түгрисидаги ва Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги фаолиятини ташкил этиш түгрисидаги ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорлари лойиҳаларини киритсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддатда белгиланган тартибида Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги фаолиятини ташкил этиш түгрисидаги ва Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги фаолиятини ташкил этиш түгрисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорлари лойиҳаларини киритсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддатда белгиланган тартибида Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги, Адлия вазирлиги ҳамда бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда иккى ой муддатда қонун хужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгариш ва қўшимчалар түгрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тақлифлар киритсин.

9. Ушбу Фармоннинг ижросиниз назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Баш вазири А.Н.Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчisi А.Н.Юнусходжаев ва халқ таълими вазири У.И.Инотов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Тошкент шаҳри,
2017 йил 30 сентябрь

Ш.МИРЗИЁЕВ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТҮГРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлигининг бошқарув ходимлари чекланган сони 47 нафардан иборат бўлган марказий аппарати тузилемаси 2-иловага мувофиқ;

Корақалпогистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлигининг тузилемаси 3-иловага мувофиқ;

Тошкент шаҳар мактабгача таълим бош бошқармаси ва вилоятлар мактабгача таълим бошқармаларининг намуниявий тузилемаси 4-иловага мувофиқ;

Туманлар (шаҳарлар) мактабгача таълим бўйимларининг намуниявий тузилемаси 5-иловага мувофиқ;

Мактабгача таълим муассасалари раҳбар ва мутахассисларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти тузилемаси 6-иловага мувофиқ тасдиқлансан.

Ўзбекистон Республикаси мактабгача таълим вазирлига, зарур холларда, Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлигининг марказий аппарати тузилемасига, Коракалпогистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги, вилоятлар мактабгача таълим бошқармаларини ҳамда Тошкент шаҳар мактабгача таълим бош бошқармаси тузилемасига, Коракалпогистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги, вилоятлар мактабгача таълим бош бошқармаси тузилемасига, Коракалпогистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги, вилоятлар мактабгача таълим бош бошқармаси, вилоятлар мактабгача таълим бошқармалари, туман(шаҳар)лар мактабгача таълим бўйимлари фаолиятини молиялаштириш манбалари этиб белгилансин.

2. Ўзбекистон Республикаси давлат бюджети маблағлари ва конун хужжатларида тақиқланмаган бошқарма манбалар ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги, Коракалпогистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги, Тошкент шаҳар мактабгача таълим бош бошқармаси, вилоятлар мактабгача таълим бошқармалари, туман(шаҳар)лар мактабгача таълим бўйимлари фаолиятини молиялаштириш манбалари этиб белгилансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги:

ушбу қарорни амалга ошириш харажатлари учун 2017 йилда Ўзбекистон Республикаси давлат бюджетининг "Ихтимой соҳа" учун назарда тутилган параметрлари доирасида маблағлари ажратсан, 2018 йилдан бошлаб эса ҳар йили зарур бюджет маблағлари ажратишни назарда тутишсан;

ушбу қарордан келиб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси давлат бюджетининг 2017 йил учун тасдиқланган харажатлари сметасига тегишли ўзгартиришлар киритсан;

Ўзбекистон Республикасининг ҳар йилги асосий макроитисодий кўрсатчилари прогнози ва давлат бюджети параметрларини ишлаб чиқища мактабгача таълим муассасаларида болалар таъминоти учун ота-оналар тўлови миқдорларига тегишли ўзгартириш-

лар киритиш юзасидан тақлиф кирилсан;

Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлигининг марказий аппаратига 4 та, Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлигининг худудий бўлнимларига 14 та енгил хизмат автотранспорт воситаларини сақлашга лимит ҳамда уларнинг хариди учун зарур бўлган маблағларни ажратсан;

Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги ва овқатланиш мебъёрларни ривожланган мамлакатлар тажрибасини хисобга олган холда кўтиб чиқсан ҳамда 2018 йилнинг 1 январидан бошлаб янгиланган овқатланиш мебъёрлари ва республиканинг барча мактабгача таълим муассасаларида ушбу қарор ижросининг тизимли мониторинги жорий этилишини таъминланасин.

4. Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги бир ой муддатда Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги фаолиятида зарур бўлган алоқа воситалари, шу жумладан, хукумат алоқа воситаларини ўрнатишни таъминласин.

5. Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлигининг марказий аппарати Тошкент шаҳри, Мустақиллик майдони, 5-йуда жойлаштирилсан.

6. Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш ва ракобатни ривожлантириш давлат кўмитаси Коракалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимларини билан биргаликда икки ҳафта муддатда Коракалпогистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги, Тошкент шаҳар мактабгача таълим бош бошқармаси, вилоятлар мактабгача таълим бошқармалари ҳамда туманлар (шаҳарлар) мактабгача таълим бўйимларини бинолар алоқа зарур бўлган хоналар билан таъминланасин.

7. Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги "Мактабгача таълим методикаси" журналини (кейинги ўрниларда - Журнал деб аталади) таъсис этисин.

Мактабгача таълим тизимида жорий этилаётган илгор педагогик ва инновацион технологияларни, соҳада амалга оширилаётган давлат сиёсатининг устуви йўналишларини атрофлича ёритиб бориш, соҳага доир қабул килинган норматив-хукукий хужжатлар ва давлат дастурларини шарҳлаш ва тушуниши журнالнинг асосий вазифалари этиб белгилансин.

Журнал таҳририяти фаолиятини молиялаштириш журнالни сотишдан тушадиган маблағлар, хомийлик маблағлари, конун хужжатларида тақиқланмаган бошқа

маблағ ва манбалар хисобидан амалга оширилиши белгилансин.

8. Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги иккى ой муддатда:

Софлини сақлаш вазирлиги билан биргаликда мактабгача таълим муассасаларида кўлланилаётган овқатланиш мебъёрларини ривожланган мамлакатлар тажрибасини хисобга олган холда кўтиб чиқсан ҳамда 2018 йилнинг 1 январидан бошлаб янгиланган овқатланиш мебъёрлари ва республиканинг барча мактабгача таълим тизими ходимларининг ихтимой муҳофазасини такомиллаштириш мақсадида иккى ой муддатда мактабгача таълим тизими ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш ва уларни рағбатлантириш тартиби тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасига тақлифлар кирилсан;

Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги ҳамда Молия вазирлиги билан биргаликда мактабгача таълим муассасалари учун ўқув тарбияяланувчилари учун ўргатувчи ва ривожлантирувчи китоблар тайёрланиши, шунингдек, уларнинг нашр этилиши, доимий равишда молиялаштирилиши ва давлат мактабгача таълим муассасаларига етказиб берилишини назарда тутувчи комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқсан ва тасдиқлаш учун Вазирлар Махкамасига кирилсан;

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги билан биргаликда таълим миллий тилларда олиб бориладиган мактабгача таълим муассасаларининг ўқув тарбия яраёнида инглиз ва рус тилида олиб бориладиган мактабгача таълим муассасаларининг ўқув тарбия яраёнида инглиз ва ўзбек тилларини ўрганишини жорий этишни таъсисидан тақлифлар тайёрласин;

"Ўзстандарт" агентлиги билан биргаликда мактабгача таълим муассасаларида фойдаланилаётган, биринчи навбатда болаларнинг интеллектуал ва англаш қобилияtlарини ривожлантиришга қаратилган ўйин ва ўйинчоқларнинг давлат стандартларини ишлаб чиқсан;

"Ўзстандарт" агентлиги, Соғлини сақлаш вазирлиги ва Молия вазирлиги билан биргаликда мактабгача таълим муассасаларида ўқув тарбия яраёнини ташкил этиши ва зарур шарт шароитларни яратиш учун таълимга кўйиладиган давлат талаблари асосида ўйинлар, ўйинчоқлар, мебель, жиҳозлар ва бошқа техник воситалар билан мактабгача таълим муассасаларини жиҳозлаш мебъёрларини ишлаб чиқсан ва тасдиқласин;

Савдо-саноат палатаси билан биргаликда болалар ўйинлари ва ўйинчоқлари бўйича давлат

буюртмасини миллий ишлаб чиқарувчилар орасида тақсимлаш бўйича 2018–2023 йилларга мўлжалланган комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқсан.

9. Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги Ўзбекистон Республикаси давлат статистика кўмитасининг статистик ахборотлари тарқатилиши маҳбuriй бўлган ташкилотлар рўйхатига кирилсан.

10. Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги билан биргаликда мактабгача таълим тизими ходимларининг ихтимой муҳофазасини такомиллаштириш мақсадида иккى ой муддатда мактабгача таълим тизими ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш ва уларни рағбатлантириш тартиби тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасига тақлифлар кирилсан;

11. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасига бир ой муддатда:

Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги тўғрисидаги низомни;

Мактабгача таълим муассасалари раҳбар ва мутахассисларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институти тўғрисидаги низомни тасдиқласин.

12. Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги бир ой муддатда:

Тошкент шаҳар мактабгача таълим бош бошқармаси ва вилоятлар мактабгача таълим бошқармалари тўғрисидаги наимуниявий низомни тасдиқласин.

13. Коракалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши бир ой муддатда Коракалпогистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги тўғрисидаги низомни тасдиқласин.

14. Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги Адлия вазирлиги ҳамда бошқа манфаатдор вазирларлар ва идоралар билан биргаликда иккى ой муддатда конун хужжатларига ушбу қарордан келиб чикадиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Махкамасига тақлифлар кирилсан;

15. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасиининг Бош вазири А.Н.Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси А.Н.Юнусходжаев ва Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазири У.И.Иноятов зими масига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Тошкент шаҳри,
2017 йил 30 сентябрь

Ш.МИРЗИЁЕВ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида" ги қарорига шарҳ

Узлуксиз таълим тизими-нинг таркибий қисми хисобланган мактабгача таълим, умумий ўрта таълим, мактабдан ташқари таълим ҳамда педагогог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишни такомиллаштириш бўйича мақсадли чора-тадбирлар амала оширилди.

Кузатишлар хулосасига кўра, Ҳалқ таълими вазирлигининг давлат бошқаруви ва маъжалий хокимият органлари билан ҳамкорликдаги фаолияти аксарият ҳолларда мактаб таълимиминг ривожлантириш билан чекланил қолмоқда.

Шу нутказ назардан бугунги кунда мактабгача таълим муассасаларни фаолиятини тубдан яхшилаш, мактабгача ёшдаги болалар қамровини ошириши, илгор хорижий тажрибани ўргангандан ҳолда, ҳар жиҳатдан замонавий тизим яратиш масаласи долзарблигча қолмоқда.

Болаларнинг қизиқини ва интилишини ҳисобга олган ҳолда, уларга мактабгача бўлган даврда ҳар томонлама пухта таълим-тарбия бериш, дунёкаршини кенгайтириши, мустақил фикрларни қўйишини ривожлантириш, қалби ва онгига миллий ва умумисоний қадрларни сингидриб бориши орқали уларни она Ватанга мұхаббат руҳидан камол топтириш масаласи давр таблибдан ортда қолаётгани сабабли мактабгача таълимиминг бошқарув тизими қайта кўриб қишиши тақозо этмоқда.

Фарзандларимизнинг мактабда қандай ўқиши, юксак мақсадлар билан камол топиши кўн жиҳатдан мактабгача таълимни муассасасидаги тарбияга боғлиқ. Илмий кузатишлар ва тадқиқотлар шуни кўрсатади, инсон умри давомида оладиган барча ахборотнинг 70 фойзини 5 ёшгача бўлган даврда олиши айнан бора шахсингин ривожланшида мактабгача таълимиминг ўрни нечогли муҳимлигидан далолат беради.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев томонидан 2017 йил 16 августан куни ўтказилган йиғилишда берилган топшириқлар ижросини сўзсиз таъминлаш, мактабгача таълим тизимини таркибий жиҳатдан тубдан ислоҳ қилиш, тизимнинг бошқарув тизимасини ташкил этиш, мактабгача таълим муассасаларига 5-6 ёшли болаларни 100 фоиз қамраб олиш чораларни белгилана мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида" ги қарори кабул қилинди.

Мактабгача таълим тизимини ислоҳ қилишдаги мавжуд муаммоларни бартараф этиш максадида қарорда қўйида гент кўллами тадбирларни амала ошириш кўзда тутилган:

мактабгача таълим тизимини ривожлантиришга қаратилган ягона давлат сиёсатини

амалга ошириш, мактабгача таълимни ҳар томонлама ривожлантириш, тарбияланувчи-ларнинг билими ва маънавий ахлоқий дараражасини янада юксалтириш;

"Таълим тўғрисида" ги Ўзбекистон Республикаси конуни мактабгача таълим қисми бўйича амала оширишга доир конун ҳужжатларни такомиллаштириш юзасидан таклифлар ишлаб чиқиш ва" уларга риоз этилишини назорат килиш;

мактабгача таълимимга ўйни-лайдиган давлат талабарига биноан, мактабгача таълим мувафиқлаштириш ҳамда методик раҳбарлик килиш;

ўкув-тарбия жаҳаёнiga ўқитишининг замонавий илгор шаклларини, янги педагогик ва ахборот технологияларини таълим-тарбиянинг самарали шаки ва усусларини жорий этиш;

мактабгача таълим муассасаларида ёш болаларни миллий ва умумисоний қадрлар, инсонпарварлини ва юксак маънавият руҳидан тарбиялаш, уларнинг қалби ва онгига мустақиллик, миллий ўзликни англаш ғояларини янада чукур сингидириш, "оммавий мадданият" кўринишидаги ёт ғояларга қарши иммунитетини мустаҳкамлашга йўналтирилган тадбирларни амала ошириш;

мактабгача таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва

уларнинг фаолияти самара-дорлигини ошириш;

педагог ва раҳбар ходимларнинг малакасини ошириш жаҳаёнини самарали ташкил этиш, бунда замонавий педагогик ва ахборот технологияларидан, хорижий мамлакатларнинг илгор тажрибасидан фойдаланиш, таълим муассасаларини юқори мактабгача таълим ҳар томонлама ривожлантириш, тарбияланувчи-ларнинг билими ва маънавий ахлоқий дараражаси янада юксалтирилади;

мактабгача таълим тизимини ривожлантириш қаратилган ягона давлат сиёсатини амалга ошириш орқали мактабгача таълим ҳар томонлама ривожлантириш, тарбияланувчи-ларнинг билими ва маънавий ахлоқий дараражаси янада юксалтирилади;

ўкув-тарбия жаҳаёнiga ўқитишининг замонавий илгор шакллари, янги педагогик ва ахборот технологияларини таълим-тарбиянинг самарали шаки ва усуслари жорий этиш;

мактабгача таълим муассасаларида давлат талаблари бажарилишининг тизимли мониторингини олиб бориш;

халқaro алоқаларни кенгайтириш ҳамда мустаҳкамлаш, мамлакатимизнинг таълим соҳасида зришган ютуқларини конференциялар, кўргазмалар ва бошқа тадбирлар орқали халқaro даражада кенг тарбиф килиш, ҳалқ таълими тизими ташкил этиш;

нодавлат мактабгача таълим муассасалари тармоғини ривожлантириш, улар ўртасида соглем ракобатни шакллантириш ҳамда таълим хизматлари турларини кўпайтириш;

Карор билан белгиланган вазифаларнинг амала оширилиши натижасида:

мактабгача таълим тизимини ривожлантириш учун алоҳида эътибор қаратилиб, энг илгор хорижий тажрибасидан асосида ҳар жиҳатдан замонавий тизим яратилади;

мактабгача таълим тизимини ривожлантириш қаратилган ягона давлат сиёсатини амалга ошириш орқали мактабгача таълим ҳар томонлама ривожлантириш, тарбияланувчи-ларнинг билими ва маънавий ахлоқий дараражаси янада юксалтирилади;

ўкув-тарбия жаҳаёнiga ўқитишининг замонавий илгор шакллари, янги педагогик ва ахборот технологияларини таълим-тарбиянинг самарали шаки ва усуслари жорий этиш;

болаларни мактабга тайёрлашнинг муқобил шакли бўлгани киска муддатни гурӯҳлар тармоги кенгайтирилади;

мактабгача таълим муассасаларининг моддий-техника базаси яхшиланади;

нодавлат мактабгача таълим муассасалари тармоғини ривожлантирилиб, улар ўртасида соглем ракобатни шакллантириш ҳамда таълим хизматларининг турлари кўпайтирилади;

буш турган ва фойдаланилмагайтган давлат бино ва иншоотларидан самарали фойдаланишга зришлади;

5-6 ёшли болаларни мактабгача таълимимга 100 фоиз қамраб олиш имконияти яратилади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори

«КУРАШ» МИЛЛИЙ СПОРТ ТУРИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Кураш халқaro ассоциацияси ва Ўзбекистон Республикаси курашни халқaro спорт мусобақалари ва турнирлари дастурларига, келгусида эса Олимпия ўйинлари дастурига ҳам кириши бўйича фаро тадбирларни амала оширимоқда.

Шу билан бирга, мавжуд айрим камчиликлар курашни янада ривожлантиришга тўскинилк кильмокда, хусусан:

Биринчидан, "Кураш" миллий спорт турини, айниқса, вояга етманлар ва ёшлар ўртасида, ўсib келаётган авлоднинг миллий ифтихор ва ватанпарварлик туйгисини мустаҳкамлаш максадида оммалаштириш бўйича амала оширилаётган ишлар замон талабларига жавоб бердагайтиш;

Иккинчидан, мазкур спорт турнири бўйича кобилияти курашчиларни аниқлаш ва саралаш ҳамда уларнинг машқ қилиши, шунингдек, муррабий ва ҳакамларни тайёрлашнинг самарали механизмларни жорий этиш имконини берадиган клуб ва секцияларнинг яхлит тизими шакллантирилмаган;

Учинчидан, ёшларни ушбу спорт турнири билан шуғулланишга кенгрок жалб этишга қаратилган халқaro

мусобақаларни рафтаблантиришнинг самарали тизими жорий этилмаган;

Тўртнинчидан, зарур моддий-техника базаси ва спорт инфратизмларининг етарли эмаслиги, спорт анжомларини ишлаб чиқиш ўйла кўйилмаганлиги спортчилар машгулотларни талаб дараражада ташкил этишига ҳамда кураш бўйича халқaro мусобақаларни ўтказишга тўскинилк кильмокда.

"Кураш" миллий спорт турини аҳоли, айниқса, вояга етманларни ва ёшлар ўртасида янада ривожлантириш ҳамда оммалаштириш, ўсib келаётган авлодда миллий ифтихор ва ватанпарварлик туйгисини мустаҳкамлаш, шунингдек, жамиятда соглем турмуш тарзини тарғиб килиш ва жаҳон спорт майдони юқори натижаларга зришшини таъминлаш мақсадида:

1. 6 сентябрь — "Кураш" миллий спорт турнири курашни сифатида белгилансан;

2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси иккича ҳафта муддатда, жумладан, кўйидагиларни зарзарада тутувчи "Кураш" миллий спорт турнири янада ривожлантириш ва оммалаштириш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқисин ва тасдиқласин;

Нукус шаҳри ва вилоят марказларидан "Кураш" миллий спорт турнири марказлари, ҳар бир туман (шаҳар)-да замонавий спорт клублари ва секцияларни ташкил этиш;

кураш бўйича республика, халқaro мусобақа ва турнирларни иштирокчиларининг автоматлаштирилган маълумотлар базасини жорий этиш;

"Кураш" йўналиши бўйича олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими мусобақаларига қабул квоталарини ошириш;

мазкур спорт турнири билан шуғулланиш учун жаҳон стандартларига жавоб берадиган "яктақ" спорт кийимлари ва "кураш гилам"ларини ишлаб чиқариши ташкил этиш;

курашни, шу жумладан, реклама кампанияларини ўтказиш ва ижтимоий роликларни намойиш этиш орқали оммалаштириш бўйича медиа-режа ишлаб чиқиси;

3. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Жисмоний тарбия ва спорт давлат кўмитаси "Кураш" миллий спорт турнири "Умид ниҳоллари", "Барка-

мол авлод" ва Универсиада спорт ўйинлари дастурига ўрнатилган тартибда киритилишини таъминлашсан;

4. Ўзбекистон кураш федерациясининг Ўзбекистон кураш Федерацияси хузурида "Кураш" миллий спорт турнири маркази" нодавлат нотижорат ташкилотини ташкил этиш ва Тошкент шаҳар, Корхоя хота кўчаси, 25-й манзили бўйича жойлаштириш тўғрисидаги таклифи маъкулансин.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги "Кураш" миллий спорт турнири марказини мазкур банднинг биринчи хатбошида кўрсатилган манзил бўйича белуп жойлаштирилишини таъминласин.

5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ой муддатда Ўзбекистон кураш Федерацияси ва унинг бўлинмалари фаолиятини мунтазам қўллаб-куватлаш, шу жумладан, "Кураш" миллий спорт турнири маркази биносини реконструкция килиш ва маддий-техник жиҳозлаш учун ҳомийлик маблагларини жалб этиш бўйича таклифлар киритсан.

6. Кўйидаги тартиб ўрнатилсин, унга мувофиқ;

(Давоми 5-бетда.)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори

«КУРАШ» МИЛЛИЙ СПОРТ ТУРИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТҮГРИСИДА

(Давоми. Боши 1-, 4-бетларда.)

Юридик шахсларнинг солик солинадиган фойдаси (ялпи тушуми) Ўзбекистон куаш федерацияси фолиятини молиялаштириш учун йўналтирилган бадал, ҳомийлик ва хайрия ёрдам кўринишдаги маблаглар мидорига, лекин солик солинадиган фойданинг (ялпи тушумнинг) ўн фоизидан кўп бўлмаган мидорига камауда;

Ўзбекистон куаш федерацияси томонидан спортчилар ва мураббийларга топшириладиган пул мукофотлари ва кимматбахо совғалар кўринишдаги даромадлар жисмоний шахслардан олинадиган даромад солигидан озод қилинади.

7. Спортчиларни ҳаммабол ва сифатли спорт кийимлари ва инвентарлари билан тъыминлаш мақсадида асосий фаолияти "якта" спорт кийимлари ва (ёки) "куаш гилам"-ларини ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган корхоналар беш йил муддатда барча турдаги соликлар ва давлат мақсади жамғармалари-

га мажбурий ажратмаларни тўлашдан озод қилинсин, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги хузуридаги бюджетдан ташкири Пенсия жамғармаси бундан мустасно.

8. Ўзбекистон Республикаси Ташкии ишлар вазирлиги:

Ўзбекистон куаш федерацияси-нинг буюртмалари бўйича куашни ривожлантириш, мутахассисларни тайёрлаш ва малакасини ошириш учун жалб этиладиган хорижий мутахассисларга консульти ва бошқа йигимларни ундирилмасдан кириши визаларни расмийлаштиришни тъминласин;

Ўзбекистон куаш федерацияси-га хорижда куаш бўйича ҳалқаро мусобақалар ва турнирларни ташкил этиш ва ўтказишда кўмаклашсан;

9. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Ўзбекистон куаш федерациясининг буюртмалари бўйича куашни ривожлантириш, мутахассисларни тайёрлаш ва малакасини ошириш учун жалб этиладиган хорижий мутахассисларга

давлат божи ундирилмасдан кўп марталик кириши визалари берилишини ва муддатининг узайтирилишини, шунингдек, уларнинг яшаш жойида вақтинча рўйхатдан ўтказилишини ва вақтинча рўйхатдан ўтказиш муддати узайтирилишини белгиланган тартибида тъыминласин.

10. Ўзбекистон миллий ахборот агентлиги, Ўзбекистон миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон матбуоти ва ахборот агентлигига спорт мусобақалари ва турнирларни оммавий ахборот воситаларида мунтазам ва кенг ёритиш оркали куашни оммалаштиришга кўмаклашиш тавсия этилсан;

11. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги бир ой муддатда:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус тълим вазирлиги, Жисмоний тарбия ва спорт давлат қўймитаси, Вазирлар Маҳкамаси

хузуридаги Давлат тест маркази билан биргаликда куаш бўйича Осиё ўйинлари, Осиё ва жаҳон чемпионатлари, шунингдек, Ўзбекистон биринчилиги галибларини олий тълим мусассасаларига имтиёзли қабул қилиш тартибини жорий этиш хақидаги;

Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт давлат қўймитаси, бошқа манбаатдор вазирликлари ва идоралар билан биргаликда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартиши тақлифларни Вазирлар Маҳкамасига киритсан.

12. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов ва Ўзбекистон Республикасининг Бош прокурори И.Б.Абдуллаев зими масига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Тошкент шаҳри,
2017 йил 2 октябрь

Ш.МИРЗИЁЕВ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Куаш" миллий спорт турини янада ривожлантириш чора-тадбирлари түгрисида"ги қарорига шарҳ

Куаш — азал-азалдан олижаноблик, мардлик ва ҳалоллик тимсоли, ҳалқимизнинг бир неча минг йиллик тарихга эга миллий-маданий меросининг бир қисми ва бебаҳо бойлиги ҳисобланади.

Куаш ҳақидаги илк маълумотлар Сурхон ва Зарафшон воҳалари, Фарғонга водийси, Сармишой дараларида аниқланган тасвирий санъат намуналари асъ этган осори-атиқаларда, қоятошларда ва горларда учрайди.

Машхур антик тарихчи Геродот ўзининг "Тарих" асаридаги кадимда кутишимиз худудида жойлашган ҳалқлар урф-одати ва анъаналарининг бир қисми қанлигини таъкидлаб ўтган.

Булук Шарқ ҳакими ва маърифатпарвари Абу Али ин Сино асарларида куаш инсон соғлигини мустаҳкамлаш усулларидан бирни сифатида ёзтироф этилган.

Булук саркарда Соҳибқирон Амир Темур даврида куаш аскарларнинг ҳарбий ва жисмоний тайёрларигини оширишининг асосий усулларидан бирни бўлган.

Пахлавон Махмуд, Жалолиддин Мангуберди, Дарвешмуҳаммад сингари баҳодирлар куашни бутун дунёга танитишган.

Куаш нафақат спорт турларидан бирни, шу билан бирга миллий байрамлар ва ҳалқ сайилларининг ажralmas қисми ҳисобланади.

"Куаш" сўзи "ҳалол" ёйл билан галабага эришиш" маъносини англатади ҳамда ўзида мардлик, кучли ироди, ҳалоллик ва рақибга нисбатан хурматни акс этиради.

Ўзбекистон мустақилликка эришганидан кейин куаш бўйича биринчи расмий турнир 1992 йил августда Шарқисбад шаҳрида ўтказилди.

1998 йил 6 сентябрда ҳозирда сайдерамизнинг беш китъасидаги 129 та миллий федерацияни бирлаштирган Куаш ҳалқаро ассоциацияси тасис этилди.

Бугунги кунга қадар дунёнинг кўплаб мамлакатларидаги куаш бўйича 500 дан ортиқ ҳалқаро турнирлар ўтказилди. Юртдошларимиз орасидан 300 нафардан кўпроқ спортчилар куаш бўйича жаҳон, Осиё чемпионатлари ва ҳалқаро турнирларнинг голиб ва сорвирдорлари бўлган.

Давлатимиз ва Куаш ҳалқаро ассоциациясининг бевосита қўллаб-куватлаши натижасида "Куаш" ҳалқаро спорт турнир сифатида кенг ёзтироф этилди, "куаш", "ҳалол", "тъзим", "тўхта" ва "ёнбosh" каби атамалар эса ҳалқаро спорт сўз ва изборалари каторидан мустаҳкам ўрни эгаллади.

2010 йилда Куаш ҳалқаро ассоциацияси Олим-

пи ўйинлари дастурига киритиш учун буюртма берилшида муҳим талаб ҳисобланган Жаҳон допингтига қарши агентлигингин ёзтирофига сазовор бўлди.

2017 йил 20 сентябрда Ашхобод шаҳрида бўлғиб ўтган Осиё Олимпија кенгашининг 36-бош асамблеясида куаш тарихида или бор XVIII ёзги Осиё ўйинлари дастурига расман киритилди.

Куаш ҳалқаро ассоциацияси юзбекистон Республикаси томонидан куашни ҳалқаро спорт мусобақалари ва турнирлари дастурларига, кейинчалик Олимпија ўйинлари дастурига киритиш бўйича фоаф олиб борилимоқда.

Аҳоли, айниқса, вояга етмаганлар ва ёшлар ўтасида куашни янада ривожлантириш ҳамда оммалаштириш, ўсиб келаётган авлодда миллий ифтихор ва ватанпарварлик туйгуларини мустаҳкамлаш, шунингдек, жамиятда соглом турмуш тарзини тартиб килиш ва жаҳон спорт майдонларида юкори натижаларга эришиши тъыминлаш мақсадида юзбекистон Республикаси Президенти томонидан "Куаш" миллий спорт турини янада ривожлантириш чора-тадбирлари түгрисида"ги қарор кабул қилинди.

Қарорда "Куаш" миллий спорт турини янада ривожлантириш бўйича комплекс чора-тадбирлари дастурини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш назарда тутилди.

Дастурга мувофиқ куашни оммалаштириш ва ёшларнинг бўш вақтинча сифатли ўтказишни тъыминлаш мақсадида Нукус шаҳри ва вилоят марказларида "Куаш" миллий спорт турнирлари марказлари, ҳар бир тумон (шаҳар) да эса замонавий спорт клублари ва секциялари ташкил этилади.

Шунингдек, куаш бўйича республика ҳалқаро мусобақалар ва турнирларни доимий асосда ташкил этиш ва ўтказиш, мусобақа ва турнирлар иштирокчиларини автоматлаштирилган маълумотлар базасини жорий этиш, "Куаш" йўналишида олий ва ўтга маҳсус, касб-хунар тълими мусассасаларига қабул квоталарини ошириш, ушбу спорт турнирларни шуғулланиш учун жаҳон стандартларига жавоб берадиган "якта" спорт анжомлари ва "куаш гилам"лари ишлаб чиқарishi ўйлага кўйиш, куашни оммалаштириш юзасидан медиа-режа ишлаб чиқиш назарда тутилди.

Мазкур чора-тадбирлар аҳоли, айниқса, ёшлар ўтасида куашни ривожлантириш ва оммалаштириш, спорт анжомлари ва инвентарларни тайёрлаш соҳасида маҳаллий брендни яратишга, юзбекистон куаш Федерацияси фаoliyatining самараордорлигини оширишга қаратилган.

Куаш "Умид ниҳоллари", "Баркамол авлод" ва Универсиада спорт ўйинлари дастурига киритилади.

Қарорга мувофиқ 6 сентябрда мамлакатимизда "Куаш" миллий спорт турнир куни этиб белгиланди ва бу Куаш ҳалқаро ассоциацияси ташкил топган кун билан рамзий маънода боғлиқиди.

Ўзбекистон куаш Федерациясининг маддий-техника базасини сезиларни мустаҳкамлаш, куаш бўйича спортчилар ва мураббийларнинг ижтимоий химоясини ошириш имконини берадиган қатор имтиёзлар назарда тутилди.

Хусусан, юридик шахсларнинг солик солинадиган фойдаси юзбекистон куаш Федерацияси фаoliyati молиялаштириш учун йўналтирилган бадал, ҳомийлик ва хайрия ёрдам кўринишдаги маблаглар мидорига, лекин солик солинадиган фойданинг ўн фоизидан кўп бўлмаган мидорига камауда.

Ўзбекистон куаш Федерацияси томонидан спортчилар ва мураббийларга топшириладиган пул мукофотлари ва кимматбахо совғалар кўринишдаги даромадлар жисмоний шахслардан олинадиган даромад солигидан озод қилинади.

Спортичларни ҳаммабол ва сифатли спорт кийимлари ва инвентарлари билан тъыминлаш мақсадида асосий фаoliyati "якта" спорт кийимлари ва (ёки) "куаш гилам"ларини ишлаб чиқарishi охигашлаштирилган корхоналар беш йил муддатда барча турдаги соликлар ва давлат мақсади жамғармаларига мажбурий ажратмаларни ташкил топган ташкиларни ташкил кабул қилинди.

Куаш бўйича Осиё ўйинлари, Осиё ва жаҳон чемпионатлари, шунингдек, юзбекистон биринчилиги галибларини олий тълим мусассасаларига имтиёзли қабул қилиш тартиби жорий этилоқда.

Жамоатчилик, айниқса, ёшларни ушбу спорт турнирга кенг жалб этиш мақсадида юзбекистон куаш Федерацияси хузурида "Куаш" миллий спорт турнир маркази" нодавлат нотижократ ташкилотини ташкил қилиш назарда тутилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг мазкур қароринам амалга ошириш "Куаш" миллий спорт турнирни бутун дунёда янада ривожлантириш ва оммалаштириш, жамиятда соглом турмуш тарзини тартиб килиш, ёшларни ватанпарварлик, миллий гурӯр ва Ватанга муҳаббат руҳидаги тарбиялаш, ўсиб келаётган авлодда мардлик, кучли ироди, олижаноблик ва рақибга хурмат каби сифатларни шакллантиришга кучли турткি бўлиб хизмат қиласи.

«Таълим ва мутахассислик» кўргазмаси

Ёшларга янги имкониятлар эшигини очди

Пойтахтизодаги Ёшлар ижод саройида юигит-қизларнинг касб танлаши ва иш билан таъминланishiда муҳим ўрин турувчи «Таълим ва мутахассислик» XVII ҳалқаро кўргазмаси бўлиб ўтди. Олий ва ўрта маҳсус таълим, Бандиш ва меҳнат муносабатлари вазирлеклари, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи ҳамда Савдо-саноат палатаси ҳамкорлигидан ташкил этилган таобирда мамлакатимиз ҳамда хориждаги етакчи олий таълим муассасаларидан мутахассисликлар, ишлаб чиқарни корхоналаридаги бўш иш ўринлари ҳақида маълумот берилди.

— Бугунги кунгачча 350 минг нефардан ортиқ ёшлар иштирок этган ушбу кўргазмаси республика музами таълим тизимида олиб борилаётган ислочотларни кўллаб-куватлаш, хорижий олий таълим муассасалари билан ҳамкорликни мустаҳкамлашга хисса кўшмоқда. Тадбирда меҳнат бозорида талаб юқори бўлган йўналиш ва мутахассисликлар ҳақида кенг ахборот бериладиган ёшларнинг кўплаб замонавий касблар орасидан ўз иктидор ва қобилиятига муносабиҳи танлаши, шахсий қизиқишиларни иктисадийнинг объектив мағнабатларига мослаштиришига кўмаклашади, — дейди Ўзбекистон ёшлар иттифоқи марказий кенгаси радиосининг биринчи ўринбосари Одилжон Тохижев. — Кўргазма ёшларни касбга йўналтиришда ўзи учун битта касбни излаш эмас, балки ҳар бир иштирокчингин индивидуал қобилиятини юзага чиқарни ҳамда рivoхлантиришига кўмаклашадиган фаолият турларини танлашига имкон беради.

Кўргазмада республика музами, шунингдек, АҚШ, Хитой, Франция, Хиндистон, Япония, Германия каби хорижий давлатларнинг нуфузли таълим муассасалари, ўкув марказлари иштирок этди. Тақдимотларда интеръер дизайн, 3D моделлаштириш, креатив медиа, ахборот химояси, визуал эффектлар ва анимация каби замонавий мутахассисликлар иштирокчилар эътибарини тортаётганига гулоҳ бўлди.

— Ҳар йили иккى марта мазкур кўргазмада иштирок этамиш, — дейди Рига техника университети (Латвия) тайёрлов курси раҳбари Наталья Муракова. — Узок йилини тарихга эга олий таълим муассасасизмий битирүчилари орасида МДХ мамлакатлари ёшлари ҳам кўпчиликни ташкил этади. Компьютер тизимлари, мухандислик технологияси, механизма, машина-соилик, авиация транспорти, тиббиёт инженерияси, техник тархима каби йўналишларда бакалавриат, магистратура, докторантурда босқичларига ўқишига таклиф киляпмиз. Бугунги ярмарка қатнашчилари машинозослик йўналиши бўйича кўплаб саволлар билан мурожа этти.

Кўргазма касб ва мутахассисликлар ҳақида ёшларга маълумот бериш билан бирга олий таълим муассасаларининг ўзаро тажриба алмашши, халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлашга ҳам хизмат қилаётir.

— Университетимиз Тошкент давлат юридик университети, Жаҳон иктисодиёти ва дипломатия университети, Тошкент давлат техника университети, Самарқанд давлат университети билан ҳамкорликни йўлга кўйган, — дейди Нагоя университети вакили Имамура Эйти. — Ўзбекистондаги олий таълим муассасалари билан қатор юйналишлар, журмадан, илм-фан ва таълим интеграциясини таъминлаш бўйича тажриба алмашмиз. Бугунги ярмарка ёшлар ТДТУ ҳузурида янги

ташкил этилган Ўзбекистон-Япония ёшлар инновация маркази фаолиятига катта қизиқиши билди.

Тадбирда иш раёни, фаолиятнинг ўзига хослиги кўргазмали воситаларда намоиш этилди. Масалан, Тошкент педиатрия тиббиёт институти фантом ва мулжалар намоишини орқали ёшларни тиббиёт таълим жараёни билан яқиндан таниширган бўлса, Тошкент шахридаги Турин политехника университети талабалари яратган робототехника наумуналари ёшларнинг мехатроника соҳасига қизиқишини ошириди. Университет экспозициясидан ўзг олган электротехника ўкув стендидан ушбу соҳа ҳақида атрофлича тушишча беради.

— Болалигидан шифокор бўлишини орзу қўлганман, — дейди Зангигита тиббиёт коллежи 3-курс ўкувчиси Динора Хидирова. — Чунки инсон саломатлиги йўлида хизмат килиш — энг шарафли иш. Ярмаркада жаҳон тиббиётининг бугунги тараққиёти, янги йўналишлари, тиббиёт олий таълим муассасалари фаолияти билан танишдим. Хорижий таълим муассасалари кўп бўлса-да, мамлакатимизда, ота-онамнинг яқинидаги ўқишини режалаштиридим. Айниска, юртимиздаги тиббиёт олий таълим муассасаларидаги ўқиш муддати б 5 йил этиб белгиланганини эшишиб хурсанд бўлдим. Таълим тизимида кўплаб янгиликлардан хабардор этган ярмарка огузларимни янада ойдинлаштириди. Ўз имкониятимга мос таълим муассасасини танлашимга кўмаклашди.

Кўргазмада иш берувчи корхона ва ташкилотлар, касбга йўналтириш ва ахоли таълим мусавибасари таълимни ташкил этиши.

— Туманизодаги ишлаб чиқариш, хизмат кўрсатиш корхона ва ташкилотлари 340, таълим муассасалари 146, тиббиёт тизими 99 бўш иш ўринини тақлиф этди, — дейди Юқори Чирчик тумани бандилка кўмаклашши маркази директори ўринбосари Улугбек Асқархўаев. — Олий, ўрта маҳсус, шунингдек, ўрта маълумот эгаларини ишга тақлиф киляпмиз. Барча йўналишида кадрларни ишга кабул килишга имкониятлар мавжуд.

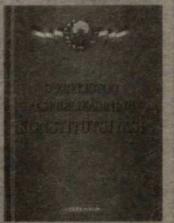
Тадбир доирасида касбга йўналтириш, хорижда таҳсил олиси, тадбиркорлик фаолиятини йўлга кўйишга каратилган семинар, акция ва викториналар ўтказилди, фильмлар намоиш этилди.

Санобар ЖУМАНОВА,
“Ma'rifat” мухабири

О'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 25 yilligi oldidan

Ўзбекистон Республикасида қонунда белгиланган партиялар рўйхатидан ўтказилган касаба уюшмалари, сиёсий партиялар, олимларнинг жамиятлари, хотин-қизлар, фахрийлар ва ёшлар ташкилотлари, ишодий уюшмалар, оммавий ҳаракатлар ва фуқароларнинг бошқа уюшмалари жамоат бирлашмалари сифатида эътироф этилади.

(Ўзбекистон Республика Конституцияси, 56-модда).

Ёшлар ташкилоти

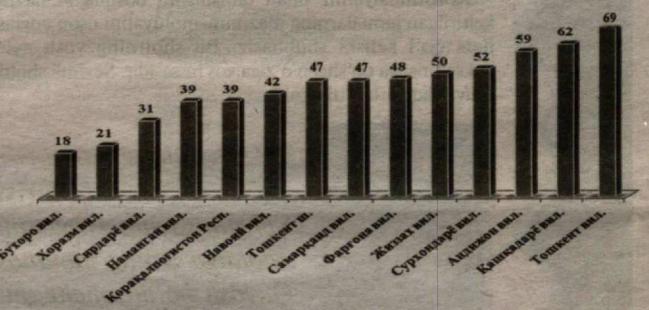
Фуқаролик жамияти шаклланишида мўҳим ўринга эга

Мамлакатимизда ёшларни фаоллаштиришга оид ислоҳотларни амалга ошириша давлат ташкилотлари билан бир қаторда надавлат нотижорат тузилмалар ҳам фаол иштирок этмоқда. 2017 йил 1 января ҳолатига кўра, аддия органлари рўйхатидан ўтган, ёшлар хуқуқ ва мағнафатларини химоя қўливи надавлат нотижорат ташкилотлари сони 641 тани ташкил этиди.

вий-хўжалик масалаларида қатор муаммолар борлиги аниқланди: Бухоро, Кашқадарё, Андикон, Наманган вилоятлари ва Каракалпагистон Республикасида фанлият юритаётган ташкилотлар грант танловларида жуда суст қатнашган. 2013–2016 йillardarda мазкур худудлардан атиғ олтига ёшлар ташкилотлари грант голблигини кўлга киритган.

Ўз йўналиши бўйича фаол ишламаёт-

Худудлар кесимида ёшлар надавлат нотижорат ташкилотлари сони

Шунингдек, ёш авлод таълим-тарбияси ва манфаатларига хизмат қўливи 71 та электрон, 133 та босма оммавий ахборот воситаси ҳамда 495 та надавлат таълим муассасаси фаолият юритиб келмоқда. Ушбу ташкилотларнинг соглом ва мустакил фикрга эга, интеллектуал салоҳияти авлодни камолга етказиш борасида амалга ошираётган ийрик лойхарини алоҳида таъкидлаш керак. Надавлат нотижорат ташкилотлардан энг ийриги — Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолиятини таомиллаштириш мақсадиди. Ўз 5 июн 2017 йилда Президентимизнинг “Ёшларга оид давлат сиёсати самара-дорлигини ошириш ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолиятини кўллаб-куватлаш тўғрисида”ги қарори қабул қилинди. Мазкур хуқуқи хўжат ва бошқа дастурлар асосидаги ёшлар манфаатларини химоя килиш, мустакил фикрлайдиган, ўз ёйти позициясига эга авлодни тарбиялаш таъкидлаш керак. Бирор Аддия вазирлиги худудий бошқармалари томонидан рўйхатга олинниб,номигамига фаолият юритаётган ёшлар ташкилотлари сони хамон кўн.

Фарғона, Наманган ва Андикон ви-

лоятларидаги фанлият юритаётган НИТлар орасида ўтказилган сўров натижаларида ғурӯт туманидаги “Жавадбек” спорт клуби, Урганч шахридаги “Хоразм ўлдузлари” футбол клуби, Гурлан туманидаги таъқондо клуби, “Спартак” хисмоний тарбия ва спорт маркази, “Умид ниҳоллари-2003” виляғи фонди ҳамда Ҳазорстан туманидаги “Нишон”, “Сулеймон” қараш клублари, Питнак шахридаги “Питнак — 30” кабор спорти йўналиши бўйича ёшлар НИТлари фаолияти шу сабаб тутагилган. Бирор Аддия вазирлиги худудий бошқармалари томонидан рўйхатга олинниб,номигамига фаолият юритаётган ёшлар ташкилотлари сони хамон кўн.

Фарғона, Наманган ва Андикон ви- лоятларидаги фанлият юритаётган НИТлар орасида ўтказилган сўров натижаларида ғурӯт туманидаги “Жавадбек” спорт клуби, Урганч шахридаги “Хоразм ўлдузлари” футбол клуби, Гурлан туманидаги таъқондо клуби, “Спартак” хисмоний тарбия ва спорт маркази, “Умид ниҳоллари-2003” виляғи фонди ҳамда Ҳазорстан туманидаги “Нишон”, “Сулеймон” қараш клублари, Питнак шахридаги “Питнак — 30” кабор спорти йўналиши бўйича ёшлар НИТлари фаолияти шу сабаб тутагилган. Бирор Аддия вазирлиги худудий бошқармалари томонидан рўйхатга олинниб,номигамига фаолият юритаётган ёшлар ташкилотлари сони хамон кўн.

Фуқаролик жамияти шаклланишида ёшлар ташкилотлари, жамоат бирлашмалари мўҳим ўрин тутиши Конституция мизда белгилаб ўтказилган экан, буна бе-фарқ бўлиш, ўзибурлар чилик кайфиятига берилши жамиятимиз талабларига эйди. Ёшлар манфаати учун жон куйдираттган, ийрик лойхадарда иштирок этмаслик, маддий-техник базанинг талабга жавоб бермаслигиги(жой олиш, техники хиҳозлашни) кўрсатишган. Демак, маблағни жалб килиш ва излаб топлиш бўйича ҳаракат йўқ. Махаллий хокимият органлари билан узвий алоҳа ўтнаталимаган. Ихимий ахамиятга молик лойхадарда иштирок этмаслик, маддий-техник базанинг талабларига даражада таъминланмаганлик уларнинг келгуси кўрсатишни эксперктар лар томонидан кайд этилмоқда.

Фуқаролик жамияти шаклланишида ёшлар ташкилотлари, жамоат бирлашмалари мўҳим ўрин тутиши Конституция мизда белгилаб ўтказилган экан, буна бе-фарқ бўлиш, ўзибурлар чилик кайфиятига берилши жамиятимиз талабларига эйди. Ёшлар манфаати учун жон куйдираттган, ийрик лойхадарда иштирок этмаслик, маддий-техник базанинг талабларига даражада таъминланмаганлик уларнинг келгуси кўрсатишни эксперктар лар томонидан кайд этилмоқда.

Азим ХОЛМАХМАТОВ,
Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг килиш мустакил институти шўъба раҳбари

Qadimdan adabiyotning, xususan, she'riyatning sehri, qudratidan zukko ajodalarimiz unumli foydalanishgan. Masalan, Ibn Sino bobomiz turli davo choralarini, mahsulotlarning foydali jihatlarini nazmий usulda ifodalagan. Mazkur ma'lumotlar odamlarning yodida mustahkam o'mashib qolishini ko'zlab yozilgan she'rlar kutilganidan-da ko'proq natija bergan. Qolaversa, bizni komillikka undaguvchi muqaddas hadislarha ham ko'plab she'riy sharflar bitilgani ayni usulning samaradorligidan darak turibdi.

O'zbekiston xalq shoiri Iqbol Mirzo ham ushu an'anaga muvofiq, Bosh Qomusimizdag'i muddalarning mazmunini ifodalashga ko'maklashuvchi nazmий sharflar bitib, uni bolajonlar e'tiboriga havola etdi.

Konstitutsiyamiz bilan tanishishi boshlagan navnihol avlodning muddalarda keltirilgan jumlalarning mazmun-mohiyatini oson anglashida mazkur she'riy bandlar juda qo'l kelishi shubhasiz. Bu shoirning yosh avlod huquqiy savodxonligini yuksaltirisha qo'shgan o'ziga xos hissasidir. Sevimli shoirimizning ijodiy izlanishlariga muvaffaqiyatlar tilaymiz.

Tahririyat

Kirish
Konstitutsiyam — mening bosh Qomusim!
Adolatga o'zing tamalosh, Qomusim!
Quyosh bo'lib, mehr nurin soch, Qomusim,
Kelajakka baxt eshigin och, Qomusim!

1-modda. O'zbekiston — suveren demokratik respublika. Davlatning "O'zbekiston Respublikasi" va "O'zbekiston" degan nomlari bir ma'noni anglatadi.

O'zbekiston — ozod, hur Vatan! Quchoqlari to'la nur Vatan! Istiqolning abadiy bo'lsin, Duyolar turqunchalar tur, Vatan!

Tuprog'ingda jannat nafasi, Sen — bobomning orzu-havasi. Iftixorim yüksak — Vatanim! O'zbekiston Respublikasi!

3-modda. O'zbekiston Respublikasi o'zining milliy-davlat va ma'muriy-hududiy tuzilishini, davlat hokimiyyati va boshqaruv organlarining tizimini belgilaydi, ichki va tashqi siyosatini amalga oshiradi.

O'zbekistoning davlat chegarasi va hududi daxlisiz va bo'linmasdir.

Paxtaoboddan to'kiyosgacha, Termizdan Ko'kayoz qadar yastangan. Bir yon quyoshgacha, bir yon oygacha, Daxsiz, o'ziga bek, erkin Vatan!

Bugun akalarim turibdi bedor, Cho'l-u o'rmonlarda, tog', daralarda. Bilaman, Vatanni asramoq darkor, Hushyor turmoq kerak chegaralarda!

4-modda. O'zbekiston Respublikasining davlat tilli o'zbek tilidir.

O'zbekiston Respublikasi o'z hududida istiqomat qiluvchi barcha millat va elatlarning tillari, urf-odatlari va an'analarini hummat qilinishini ta'minlaydi, ularning rivojlanishi uchun sharoit yaratadi.

Shu tilda Temur bobo Lashkarga buyruq bergan. Navoiy tuzgan navo, Bobur gavarlar tergan.

18-modda. O'zbekiston Respublikasida barcha fuqarolar bir xil huquq va erkinliklarga ega bo'lib, jinsi, irgi, millati, tili, dini, jitmoyi kelib chiqishi, e'tiqodi, shaxsiy va jitmoyi mavqeiyidan qat'i nazar, qonun oldida tengdir.

Imtiyozlar faqat qonun bilan belgilanib qo'yildi hamda jitmoyi adolat prinsiplariga mos bo'lishi shart. Yo'q, gap boylikda emas, Qo'rg'oni tor yo kengdir, Bo'y baland yoki past, Qonun oldida tengdir.

Shu tenglikni ushlasak, Teng yayrazmiz, kalmiz. Ravnaq topamiz beshak, Teng baxtiyor bo'lamiz!

21-modda. O'zbekiston Respublikasining butun hududida yagona fuqarolik o'nataladi. O'zbekiston Respublikasining fuqaroligi, unga qanday asoslarda ega bo'lganlikdan qat'i nazar, hamma uchun tengdir.

Kelajakka baxt eshigin och, Qomusim!

Iqbol MIRZO,
O'zbekiston xalq shoiri

Tilga kerak ehtirom,
Kurash sofigi uchun!
Olgandir olimyomaqom —
Davlat tilidir bugun!

5-modda. O'zbekiston Respublikasi qonun bilan iasdighanidan o'z davlat ramzları — bayrog'i, gerbi va madhiyasiga ega. Bobom uqtirgan takror Istiqbol bo' — baxt, deya. Ozod Vatan ramzi bor: Bayroq, gerb va madhiya.

Bugun dadam berar dars Asramog'ing shart, deya, Ramzlar ham muqaddas: Bayroq, gerb va madhiya.

6-modda. O'zbekiston Respublikasining poytaxti — Toshkent shahri. Poytaxtimsan, Toshkentim, Bosh shahrimsan, bosh kentim! Ikti mingdon oshsa ham Navqiron va yosh kentim!

Tarixlarda Shosh kentim, Saxyi, serquyosh kentim. Tengi yo'q, timsoli yo'a, Toshkentimsan, Toshkentim!

8-modda. O'zbekiston xalqini, millatidan qat'i nazar, O'zbekiston Respublikasining fuqarolari tashkil etadi.

Yuzlab millat-elatlar, Shu diyrong ahlimiz. Millatdan qat'i nazar, O'zbekiston xalqimiz.

Bag'ri kengdir bu yurtning, Ahilishi baxtimiz. Qo'llarni mahkam tuting, O'zbekiston xalqimiz!

17-modda. O'zbekiston Respublikasi xalqaro munosabatlarning to'la huquqli subyektidir. Uning tashqi siyosati davlatlarning suveren tengligi, kuch ishlatsilmaslik yoki kuch bilan tahdid qilmaslik, chegaralarning daxsizligi, nizolarni tinch yo'l bilan hal etish, boshqa davlatlarning ichki ishlariiga aralashmaslik qoidalariiga va xalqaro huquqining umum e'tirof etilgan boshqa qoidalari va normaligina asoslanadi.

Respublika davlatning, xalqning olyi manfaftari, farovonligi va xavfsizligini ta'minlash maqsadida ittifloqar tuzilishi, hamdo stiklarga va boshqa davlatlararo tuzilmalariga kirishi va ulardan ajralib chiqishi mumkin.

Samolardan keng Suyuk Vatanim! Tenglar ichra teng, Buyuk vatanim!

Tinchliksevar yurt, Mehmondo'st diyor. Hamkorlik uchun Hamisha tayor.

18-modda. O'zbekiston Respublikasida barcha fuqarolar bir xil huquq va erkinliklarga ega bo'lib, jinsi, irgi, millati, tili, dini, jitmoyi kelib chiqishi, e'tiqodi, shaxsiy va jitmoyi mavqeiyidan qat'i nazar, qonun oldida tengdir.

Imtiyozlar faqat qonun bilan belgilanib qo'yildi hamda jitmoyi adolat prinsiplariga mos bo'lishi shart. Yo'q, gap boylikda emas, Qo'rg'oni tor yo kengdir, Bo'y baland yoki past, Qonun oldida tengdir.

Shu tenglikni ushlasak, Teng yayrazmiz, kalmiz. Ravnaq topamiz beshak, Teng baxtiyor bo'lamiz!

21-modda. O'zbekiston Respublikasining butun hududida yagona fuqarolik o'nataladi. O'zbekiston Respublikasining fuqaroligi, unga qanday asoslarda ega bo'lganlikdan qat'i nazar, hamma uchun tengdir.

Qoraqalpog'iston Respublikasining fuqarosi ayni vaqida O'zbekiston Respublikasining fuqarosi hisoblanadi.

Fuqarolikka ega bo'lish va uni yo'qotish asoslari hamda tartibi qonun bilan belgilanadi.

Nukusdanmi, Tashkentan, Qo'qon yo'uxorolik. Butun hududimizda Yagona fuqarolik.

Fuqarolik hammaga Teng bo'ladi, o'rtoqjon. Qonunni bilsang, olam Keng bo'ladi, o'rtoqjon.

22-modda. O'zbekiston Respublikasi o'z hududida ham, uning tashqarisida ham o'z fuqarolari huquqini himoya qilish va ularga homiyiga ko'shatishni kafolatlaydi.

O'zimizda yoki xonida: Tokio, Ottawa, Parjida, O'zbekiston o'z fuqarosin Asragandek ko'zin qorasin Huquqlarini qilar himoya, G'axmo'rlikka yo'qdidi nihoya!

29-modda. Har kim fikrplash, so'z va e'tiqod erkinligi huquqiga ega. Har kim o'zi istagan axborotni izlashtirish va uni tartaish huquqiga ega, amaldagi konstitutsiyaviy tuzumiga qarshi qaratilgan axborot va qonun bilan belgilangan boshqa cheklashlar bundan mustasnodir.

Fikr yuritish va uni ifodalash erkinligi, faqat davlat siri va boshqa sirlarga taalluqli bo'igan taqdirdagina qonun bilan cheklashni mumkin.

Fikrplash, so'z, e'tiqod Erkinligi bo'libda. Tafakkur, erkin ijod Jo'sh urar qonimizda.

"Avval o'yla", deganlar, Fikrlaymiz, o'laymiz. So'zga navbat kelganda Odob bilan so'laymiz.

31-modda. Hamma uchun vijdon erkinligi kafolatlanadi. Har bir inson xohlangan dinga e'tiqod qilish yoki hech qaysi dinga e'tiqod qilmaslik huquqiga ega. Diniy qarashlarni majbur singirdirsha yo'q yo'lmaydi.

Komillikka intilganga kamolot bo', Adolatga talpinganga adaptor bo'. O'zbekiston diyorida hamma uchun Vijdon erkinligiga ham kafolat bo'.

36-modda. Har bir shaxs mulkdor bo'lishga haqli. Bankka qo'yilgan omonatlar sir utilishi va men huquqi qonun bilan kafolatlanadi.

Men ham albatta Bo'lamon mulkdor. Mulkdor bo'lishga Hamma imkon bo'.

Halol mehnatdan Kelganda boylik, Shubhasiz bo'lar Turmush chiroylik.

40-modda. Har bir inson malakali tibbiy xizmatdan foydalanshan huquqiga ega. Betob bo'lib, bo'lib g'anga, Yotib qolsak nogohni. Shifokorlar tez yordamga Yetib kelar shu zamон.

Malakali tibbiy xizmat Ko'shatadi shifokor. Elga xizmat — olyiymimmat, Degan ko'hma naq' bo'.

41-modda. Har kim bilim olish huquqiga ega. Bepul umumiyyat ta'lim olish davlat tomonidan kafolatlanadi.

Maktab ishlari davlat nazoratidadir.

One maktab uchqog'ida Bepul ta'lim olamiz. Yurtboshimiz ardog'iida Komil inson bo'lamiz.

Intilamiz maqsad sari, Hali dovrur solamiz. Istiqbolning farzandlari — Bizlar baxtli bolamiz!

47-modda. Barcha fuqarolar Konstitutsiyada belgilab qo'yilgan burchlarini bajaradilar.

Huquqimiz bilamiz, Burchimiz ham yodda bor. Bosh Qomusda burchingini Bajar, degan modda bor.

Ota-onaga hurmat, Qonunlarga itaat, Ota yurtga sadoqat, Hammamiga burch, odat.

49-modda. Fuqarolar O'zbekiston xalqining tarixiy, ma'naviy va madaniy merosini avaylab asrashga majburdirilar.

Davlat va jamiyat yetim bolalarni va otanolarining vasiyligidan mahrum bo'lgan bolalarni boqish, tarbiyalash va o'qitishiga ta'minlaydi, bolalarga bag'ishlangan xayriya fuhovaltlarini rag'batlantiradi.

Ko'zlarida mehr bor, so'zlarida sehr bor, Beslik ustida bedor mehribon onayizor. Oq yuvib, oq taragan, yo'limizga qaragan, Ko'nglimiza qaragan mehribon onayizor.

Ota — oila suyanchi, tog'dek ulug' tayanchi, Biz tufayli quvonchi, baxtimidan baxtiyor. Sog' salomat yursinlar, kamolimiz ko'sinslar, Ertaga ham bo'lsinlar baxtimidan baxtiyor!

50-modda. Fuqarolar atrof tabbyi muhitga ehtiyojkorona munosabatda bo'lishga majburdirilar.

Bugun ekkan qalamchang Ka-a-atta tera bo'ladi.

Faqat uni avaylab Asrash kerak bo'ladi.

Tog' go'zal, o'tloq go'zal, Sevamiz gul atrini.

Esdı tutaylik, do'star, Tabiatning qadrin!

52-modda. O'zbekiston Respublikasini himoya qilish — O'zbekiston Respublikasi har bir fuqarosining burchidir. Fuqarolar qonunda belgilangan tarbiya harbiy yoki mugobil xizmatni o'tashga majburdirilar.

Tabaruk ona tuprog Bag'ishlaydi kuch bizga. Shu Vatanni asramoq Eng muqaddas burch bizga.

Ulg'ayib, eng oldingi Sifardan joy olamiz. Mardon qasamyoda Mangu sodiq qolamiz.

55-modda. Yer, yer osti boyliklari, suv, o'simlik va hayvonot dunyosi hamda boshqa tabbyi xizirlar umummilliy boylikdir, ulardan oqilonla foydalanshan zarur va ular davlat muhofazasidadir.

Yer, yer osti boyliklar, Suv, o'simlik dunyosi — Umummilliy xizmat, Topilmaydi qiyosi.

Qanoat, insof darkor, Tagi mo'l bo'lgan bilan, Kelajakning haqqi bor, Oqilonla foydalanshan.

63-modda. Oila jamiyatning asosiy bo'g'inidir hamda jamiyat va davlat muhofazasidira bo'lish huquqiga ega.

Nikoh tomonlarining ittiyoriy roziqligi va teng huquqliligi asoslanadi.

Otam, onam, men, ukam — Oilamiz jamuljam. Ko'p uyldardan iborat Mening obod mahallam.

Oila qadriyat: Ezgu ish, yaxshi niyat.

Халқ таълими вазирлиги 2018 йил – Янги йил байрамида Мехрибонлик уйлари тарбияланувчилари, ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар, мамлакатимиз сарҳадларини химоя қилиш чоғида курбон бўлган Ватан химоячиларининг болалари, шунингдек, ижтимоий ҳимояга муҳтоҳ оиласалар фарзандларига “Президент совфаси”ни тайёрлаш учун ширинликлар, канцелярия маҳсулотлари ва уларни жойлаштиришга мўлжалланган кутилар харид қилиш мақсадида танлов савдоларини

Танлов номи: Мехрибонлик уйлари тарбияланувчилари, ота-она қарамогидан махрум бўлган болалар, мамлакатимиз сарҳадларининг химояни килишга чорбони бўлган Ватан хизмоятиларининг болалари, шунингдек, ихтимомий химояга муҳокум оиласлар фарзандларига "Президент совгаси"ни тайёрлаш учун ширинликлар, канцелярия маҳсулотлари ва уларни жойлаштиришга мўлжалланган кутилар харид килиш.

Буюртмачи: Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги.

Манзил: 100159, Ташкент шаҳри, Мустақиллик майдони, 5-й.

Молиялаштириш: Ҳомийлик маблағлары ҳисобидан амалга оширилади. Бүрттама мазкур танлов савдадарага Мерхибонлик үйләри тарбияланувучилиги, ота-она қарамогидан маҳрум бүлгән болалар, мамлакатимиз сархаддарини химоя килиц өсчидагы күргөн бүлгән Ватан химоячиларининг болалари, шунингдек, ижтимоий химояга мухтоҳ оиласлар фарзандадарага “Президент совгаси”ни тайёрлаш учун ширинилклар, канцелярия маҳсулотлари ву уларни жойлаштиришга мүлжалланган күтиларни ҳарид килиш үчун етказиб берувчиларни тақлиф этади.

"Президент совбаси"ни тайёрлаш учун ширинликлар, канцелярия махсулотлари ва уларни жойлаштиришга мўжталланган кутдиларнинг номи, техник талаблари, мисодиҳи ва энг юкори нархи кидагилар:

Лот	№	Махсулот номи	Ўчлов бирлигиги	Миндори	Техник талаблар	Махсулоттинг энг юқори (максимал) нархи (сўмда)	1 фоизли закалат суммаси миқдори
ЎКУВ КУРОЛЛАРИ							
	1	Рангли көғозлар түплами	тўплам	11 000	Рангли көғозлар ўлчами 297X207 мм (+/-2). Рангли көғозлар тўплами муковаси оғирлиги 150 гр./м ² ли көғоздан ишланади. Рангли көғозлар тўплами 12 кил. рангда, ранги 4+0, оғирлигиги 70 гр./м ² ли көғоздан ишланган бўлиши шарт.	2 207,00	242 770,00
I	2	Расм дафтари	дона	11 000	Расм чизиш учун дафтар ўлчами 288 X 203 мм (+/-2). Расм дафтари баракадан сони 12 варак. Расм чизиш учун оғирлиги 120 гр./м ² , оқлиги 93% дан кам булимаган көғоздан ишланади. Расм дафтари муковаси 140 гр./м ² ли көғоздан ишланади. Мукона ранги 4+0.	3 057,00	336 270,00
	3	Ўқувчи дафтари	дона	11 000	Ўзув учун дафтар ўлчами 170X205 милли (+/-2), оқлиги 74-88%, оғирлиги 80 гр./м ² ли оғсет көғоздан ишланади. Ўзув дафтари 12 баракадан иборат. Мукона ранги 4+0.	678,00	74 580,00
	4	Блокнот	дона	11 000	Блокнот 100-110X145-155 мм (+/-2мм). Мукона ранги 4+0, оғирлиги 150 гр./м ² ли көғоздан ишланади. Блокнот ўзув кисми варакалири 40-50 варакли, ранги 1+0, оғирлиги 70 гр./м ² ли оғсет көғоздан ишланади.	2 365,00	260 150,00

	4	"Kit-kat"	батон шоколади	дона	11 000	Махсулот оғирлигиги 40 гр. Махсулотни ишлаб чикарувчи Россия Федерацияси.	2 956,00	325 160,00
	5	"Nuts"	шоколади	дона	11 000	Махсулот оғирлигиги 50 гр. махсулотни ишлаб чикарувчи Россия Федерацияси.	3 950,00	434 500,00
	6	"Nesquik"	батон шоколади	дона	11 000	Махсулот оғирлигиги 43 гр. махсулотни ишлаб чикарувчи Россия Федерацияси.	3 567,00	392 370,00
III	7	"Kinder Surprise"	үйинчалик шоколади	дона	11 000	Махсулот оғирлигиги 75 гр. махсулотни ишлаб чикарувчи Россия Федерациясынан еки Украина.	7 450,00	819 500,00
	8	"M&M's"	шоколади	дона	11 000	Махсулот оғирлигиги 45 гр. Махсулотни ишлаб чикарувчи Россия Федерацияси.	4 700,00	517 000,00
	9	"Super коптик"	печенье	дона	11 000	Махсулот оғирлигиги 100 гр. махсулотни ишлаб чикарувчи Россия Федерацияси еки Украина.	4 275,00	470 250,00
	10	"Choko pie"	печеньеси	дона	11 000	Махсулот оғирлигиги 30 гр. Махсулотни ишлаб чикарувчи Россия Федерацияси.	1 900,00	209 000,00
	11	"Muesli"	шоколади	дона	22 000	Махсулот оғирлигиги 24 гр. махсулотни ишлаб чикарувчи Россия Федерацияси.	3 870,00	851 400,00
	12	"Джек"	вафлии шоколади	дона	11 000	Махсулот оғирлигиги 25-30 гр. Махсулотни ишлаб чикарувчи Россия Федерацияси.	1 700,00	187 000,00
	13	"Trix"	печеньеси	дона	11 000	Махсулот оғирлигиги 100 гр. махсулотни ишлаб чикарувчи Россия Федерацияси.	7 750,00	852 500,00
	14	"Dolce"	мева шарлотти (Олмали тикиндирилган)	дона	11 000	Махсулот оғирлигиги 200 мл. Махсулотни ишлаб чикарувчи Ўзбекистон Республикаси.	1 880,00	206 800,00
	15	"Chupa chups"	конфети	дона	22 000	Махсулот оғирлигиги 10 гр. Махсулотни ишлаб чикарувчи Россия Федерацияси.	900,00	198 000,00

Лот учун 1 фоизли закалат суммаси микдори

КУТИЛАР

IV	1	Совғаларни жойлаштырыш учун совға күткүсі (кинек)	дона	11 000	Совғалар үчүн күти ўчамы 370X315X87 мм (-/+5). Ранги 0-10, бир томоннама ламинацияланған, 3 слойлы микрографикартон, усткى күмис 300 гр.лі қоғоздан ишланади, пластмассадан ишланған оқ, рангда ручка күйнелди. Ички томондан тағ қысмуга картон күйнелди.	7 000,00	77 000,00
V	1	Гофрафути (каптая)	дона	1 100	Үчамы: 920x330x385 «Президент архиви – 2017» расым билан, маркасы П сирткى күмис оқ қоғоздан. Ички томондан тағ қысмуга картон күйнелди.	13 000,00	143 000,00

Барча маҳсулотлар жорий йилнинг 10 декабрига қадар етказилиши ҳамда ширинликларнинг эскириш мурдати 2018 йил 20 январодан кам бўлмаслиги шарт.

Танлов такиши умумий қыйматининг 1 (бир) фоизи мисордаги закалат тули билан тақлиф кафолатланиши шарт. Закалат тули танлов иштирокчилари (голиб бундан мустасно) 11 банк куни ичига қайтарилиди. Танлов голибининг закалати шартнома шартларининг танлов голиби томонидан керакли тарзда бажарилишига қадар кафолат сифатида буюртмачининг ихтиёрида бўлади ҳамда шартнома шартлар тўлиқ бажарилганда кейин танлов голибига 11 банк куни ичига қайтарилиди. Бунда шартнома шартлари бажарилмаган, қисман бажарилмаган ёки муддатидан кечиришиб бажарилган тақдирда танлов голибининг закалат тули буюртмачининг ихтиёрида қолдирилади. Закалат суммаси ҳар бир лот учун алоҳида тўлов топширикномасида кўрсатилинг холда Ичи органининг Молия вазирилгиға газанчилигига очилган, куйида келтирилган маҳсус хисоб ракамига тұказилиши шарт:

Молния вазирилгы газынчилгиги х/р.: 23 402 000 300 100 001 010
ХККМ Марказий банк Баш бошкормаси МФО: 00014, ИНН: 201 122 919
ш/хр: 401 410 860 262 667 950 100 075 002
ИНН: 201 122 808, ОКОНХ: 97300.

Инг. 201 122 806, ОКНОН, 9750.

Юкірда күрсатылган тартибда закалат суммасы билан биріктірілмеган танлов тақлифары күріп чиқылады. Шүнгідег, имзоландыган шартномалар үшін 15 физдан 100-жылдың ортасынан тұлғы маблағлары тараба күлінганды, тараба күлінгандын аванс маблағларында тенг міндеттің хизмет күрсатуучы банк томонидан банк кафолаттың күлінешінші шарт. Банк кафолатты тақдым күлінгандын тақдирида имзоландыган шартномалар үшін ортадан тұлғы маблағлары 15 физ міндеттің тараба күлінганды.

Танлов саладолгыра күйілган лотлар булинмас болып, лот таркибидаги хар бир маңзулотты алохид ажратып күрсатған холда нарх тақлифи беріш екін лот таркибидаги маңзулоттарнан айрымларын түширип колдирилди нарх тақлифілер берилішига йүлділдейді. Шу күйіншінде тақдым күйіншінде тақлифлар инобавта оліншайды.

Танлов савзалирда катнашып таңдамалык тапташылар иштөөнүн салынчылык. Танлов савзалирда катнашып таңдамалык тапташылар иштөөнүн салынчылык. Танлов савзалирда катнашып таңдамалык тапташылар иштөөнүн салынчылык.

Манзил: 100159, Тошкент шаҳри, Мустақиллик майдони, 5-й, Ўзбекистон Республикаси
Узбекистон Республикаси (+99871) 220-16-20 / (+99871) 220-10-77

ликаси Халк таълими вазирлиги, телефон: +99871 239-16-30, +99871 239-40-77. Белгиланган муддатдан кечикчан мурожаатлар инобатта олинмайди. Вазирлик Танлов саъдоларида катнашиш: истагани билдирган корхона ва ташкилотлар томонидан Танлов таълифини таъёрлаш билан болглик бўлгун хужжатларга жавоблар эмас.

Лот үчүн 1 фойзли закалат суммасы майдор					6 060 450,00
ШИРИНЛИКЛАР					
1	"руССИЙСКИЙ БИСКВИТ" Торт вафельный	дона	11 000	Махсулот оғирлиги 220 гр. Махсулотты ишлаб чыгарувчи Россия Федерациясы.	13 875,00
2	"Alpen gold" пілкітка шоколады	дона	11 000	Махсулот оғирлиги 90 гр. Махсулотты ишлаб чыгарувчи Россия Федерациясы және Украина.	8 100,00
3	"Alpen gold MAX FUN" пілкітка шоколады	дона	11 000	Махсулот оғирлиги 160 гр. махсулотты ишлаб чыгарувчи Россия Федерациясы.	14 375,00
					1 581 250,00

«Агар устод андин розидур – тенгри розидур»

ёхуд Навоий ижодида устоз-шогирдлик муносабатлари талқини

Алишер Навоий "Мағбуб ул-қулуб" асарининг ўн саккизинчи расми "Давриистон ағли зикрига" деб номиагб, шундай фикрларни байн қиласи: "Мактабдор бозуноғ мағсила марга жарокор. Атфол азобига розиб ва алар тағдигига муртакиб. Зоти бемадоро, дилоги тўлод ва кўнгли хор...".

Анинг иши одамдин келмас, қайси одамки, деб қила олмас, ҳар қаттиғ кимшини бир тифл муҳофазати охиз этар, ул бир сурукка имла ва адаб ўргатгай, анга не етар. Онча борким, ул кавмининг идроку фаҳми из тушар, андоқ кишига юз мунча машиқат не бушар. Ҳар тақдир била атфолга ҳаққи кўлпуд, агар подшохлиқка етса ва анга куллук кильса хўбдур. Шогирд агар шайх ул-ислом, агар қозидур, агар устод андин розидур – Тенгри розидур.

Байт:

Ҳақ йўлида ким сенга
бир ҳарф ўқутмис ранж ила,
Айламак бўлмас адо
онинг ҳақин юз ганж ила".

Бошдан-охир бетакрор саж санъати билан ёзилган мазкур фасл ўқитувчи, муррабийларга бағишланган таъриф, таҳлил, хулоса ҳамда киссадан хисса сифатида берилган бир байтдан иборат. Фасл бадиий, маърифий, тарбиявий жиҳатдан мукаммал ҳисобланни билан бирга, реалистик тасвир асосига курилган. Ушбу фасл орқали биз кисман Навоийнинг таржими холини, яъни илк сабоқ олган даври, ўша даврда ва ундан кейин ҳам устозлари меҳнатини, дарс жараёнларини кузатгани ҳамда устозлари, дўстларига у ёки бу даражадаги муносабатларини ҳам билиб оламиз. Академик Иззат Султон "Навоийнинг қабл дафтари" номли китобида: "...Навоий томонидан мактабдор(ўқитувчи)га берилган баҳо, шубҳасиз, кўп жиҳатдан Алишернинг болалигида хотираларига асосланган", деб жудо тўғри кўрсатган.

Фасл хулоаси сифатида кептирилган байт – хикматидар. Байт очик планда ўқитувчи тўғрисида, лекин яширин планда ўқувчilar ҳақида ҳам гап бор. Навоий унда шогирдлар (ўқувчilar) хусусида кескин фикр билдира, ўқитувчilar нисбатан меҳр-муҳаббатга ўғурилган сўзларини баён қиласи. Байтда улуг шоир маҳорат билан қаламга олган асосий образлар, асосан, сўрқ олмошибди ифодалangan ким, яъни ўғачи чиста устоз ва кишилик олмошибди берилган сен, яъни ўрганчви – ўқувчilardir. Ранж – ганж каби коғияда, "ила" восита боғловчилик ёрдамида яратган радифида ҳам санъаткор шоирнинг бетакрор услуби, юксак маҳоратини, сениш мумкин. Ранж ва ганж Навоий ижодида энг кўп кўлланган коғиялардан. Мутафаккир шоир англатган ҳақиқат – ганж бор жойда ранж борлигидар. Навоий устози Сайид Ҳасан Ардашерга маснавий шаклида ёзган тархи мактубида ҳам худди шундай коғияларни ижод қўлган. Шунингдек, инсоннинг йиллар давомиди ўзига бўлган ишончини, сабонти мустаҳкамлаб бориши ва максадга, камолотта зришиш жараёнларини тушунишига ҳаракат қилган:

Хуш улки, оламда гар чекти ранж,
Яна олам асбобига топти ганж.

Навоий байтда турли маъноларда кўлланган ҳақ сўзи бир хикоятни ёдимизга солади: Ота ўйларининг устозига вайда қилинган йигирма беш динорлик меҳнат ҳақига ўттис беш динор беради. Устоз эса меҳнат ҳақининг кўлпигидан ҳайратланиб, ортиқча ўн динорни кайтармоқчи бўлади. Шунда ота: "Кўпроқ бердадим, ўйларининг устози, ўйларни мумкаммал ўргатибиз. Оллоҳга Сиздай устозни биз – ота-блага ўйларигани учун шурк айтдим ва ўн динор шуркона ҳақини эса Сизга атадим. Кўшиб бердим. Розиман", – дейди мамнунлик билан.

"такрор" каби дарс жараёндаги муррабабликларни тасвирилади.

Ёдима мундоқ келур бу можаро Ким, туғулият чори мактаб аро.

Ким, чекар атфол марҳуми забун, Ҳар тарафдин бир сабак забтига ун.

Эмгонурлар чун сабак озоридин, Ё "Каломуллоҳ"нинг тақоридин.

Истанбон ташхиси хотир устод, Назм ўқутурким, равон бўлсун савод.

Насрдин бавзи ўқур ҳам достон, Бу "Гулистан" янглигу ул "Бустон".

Шоир ўзининг деярли барча асарлари таркибида, хусусан, "Мажолис ун-нафис", "Насойим ул-муҳabbat", "Хамса"да ўз устозларини, ақлий меҳнатнинг самараларини ҳамда уларнинг ўзи ҳақиқа айттан дуо, олишишарни шуқрон, фахр ва чексиз курмат билан ёдга олганлигини кўришимиз мумкин. Масалан, "Насойим ул-муҳabbat"да: "Мавлоно Яхъя Себак – Хурнос мулкиннинг рангин фозили эди, кўп улум ва фуннда моҳир эди. Саноэй ва аруз фанида барча эл ани мусаллам тутарлар эди... Бу факир аруз фанида воситасида устози Дарвеш Мансур – Мавлононинг шогирдимен". Мазкур маълумотида Навоий "восита била" деб яширин талмез санъати воситасида устози Дарвеш Мансурни назарда тутган. У ҳақда тазкирада шундай ёзди: "Дарвеш Мансур – сабзаворлигидар. Дарвеш ва пархезкор ва муртоз қиши эди. Кўпроқ авқот сойим эди, аруз ва саноэйда Мавлоно Яхъя Себак шогирд эди. Икки аруз тасниф қилди ва маснӯй ҳақида айтибидур... Факир арузни Дарвеш кошида ўқубмөн". Китобда Навоий кироат илмини Ҳофиз Али Жомийдан, фиқхи Ҳожа Фазлуплоҳ Абулрайс ва Низомиддин Фасихийдан, мусика илмини Ҳожа Юсуф Бурхондан ўргангандиги ёзди қолдиранг.

Шу ўринда, Навоийнинг устозлари ҳақидаги зикридан намуналарга ўтсан. Ҳофиз Али Жомий – ўз замонининг соҳибомоли эди.. Ва қироат илмида жамеъи курро анинг шогирдлигига мубоҳат килулар эди. Ва факир ҳам неча сабак ўқибмөн". Хиротдан Самарқандга келган мусоифир бир табабанинг катта уламо устоздан илтифот кўриб, фарзанд макомини олиши ҳам жуда катта тарбиявий аҳамиятга эга. "Ҳожа Фазлуплоҳ Абулрайсий – Самарқанд ақобиридиндур. Факих Абулрайс авлодидиндур. Фиқҳда ани Абу Ҳанифан Соҳиб дерлар эди ва арабиятта Ибн Ҳоҳиб каффасида тутарлар эди. Сайид Шарифининг шогирди эди ва Сайид ўз ҳаттари била улуми дарс айттурга ижоатномалар анинг учун битиг эди. Факир икки йил аларнинг қошида сабак ўқуб эрдим, ачча илтифотлари бор эрдиким, "Фарзанд" дер эрдилар. Самарқанднинг аллами ула-моси эди".

Навоий "Устоз – отангдан улур" деган ҳақ маколининг мазмунига яқин "Сайид Ҳасан Ардашер – бу факирга ота моссобасида эди" шарҳини ҳам алоҳида таъкидлаб кўрсатган. Еки устози Лутфий ҳақидаги маълумотда Навоийни ўз устозлари дусидан, олишидан умидвор юрган шогирд қиёғасида кўриш марокли: "Мавлоно Лутфий – ўз замонининг малик ул-қаломи эди... Бу факир борасида кўп фототилалар ўқубдур. Умид улким, чун дарзеш қиши эди, балки мустаҳкам бўлгай".

Бобур Мирзоининг "Аҳли фазл ва ахли ҳунарга Алишербекча муррабий ва муқаввий маълум эмаскин, ҳаргиз пайдо бўлмиш бўлгай" деган таърифи алоҳида дикката сазовор бўлиб, бизга Навоий ҳақидаги кўплаб масалаларни оидинлаштириб беради.

"Мажолис ун-нафис"даги мана бу ўзирофлар айни таърифнинг ўзига хос асосларидир дейиш мумкин: "Мавлоно Абу Тоҳир – Бадаҳшон вилоятидиндур, илим таҳсилни учун келибдур, бу факирнинг мадрасасида сабак ўқур". Ёки: "Мир Асадуллоҳ – симонлиқдур. Ўз мулкидин илим талабига шаҳрға келди ва факирнинг мадрасасида сабак ўқур эрди. Сурат ва сийрати яхши йигитдур".

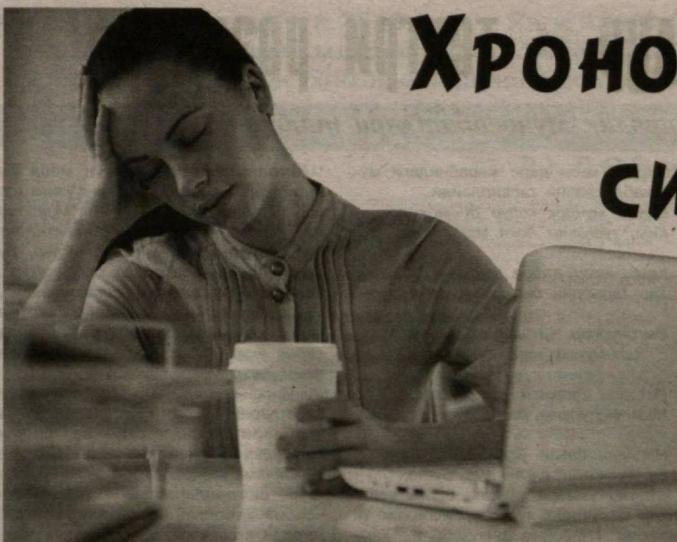
ИНсонни камолотта етакловчи фазилатларни ниҳоятда кадрлаган ва ўз асарлари билан тарғиб ва ташвиқ килишдан чарчамаган улуг широр ҳар томонлами камолотга интилган ёшларнинг, шогирдларининг ҳаракатидан чексиз қувонган. Уларнинг ѡхётда, ижодда яхшиликка олиб борувчи фазилатларни, интилишларни тазираада бирма-бир санаб, ургу бериб, замондошларига ва келажак авлодга ибрат учун ёзиб қолдиранг. Бунинг ёрқин мисоли маънавий фарзанди хисобланниш Мавлоно Ҳожи Муҳаммад тўғрисигатда маълумотларидир. Диққат билан ўқисак, матн ихобий маъно ташувчи сўзу ибораларга курилганлигига гувоҳ бўламиз. Гёҳ ҳазрат Навоий юрагидаги бор кўру кути тўккану, бор губорлардан халос бўлган "...фарзанд ўриғадур, балки андин ҳам азизрок" деган икори, назаримизда, ўзи ҳақида айттилан "фарида ва жарида" каби сифату баҳоларни бир зумда йўққа чи-карғандек бўлади: "Мавлоно Ҳожи Муҳаммад – Машҳаддиндур. Кўпроқ авқот бу факир била мусохидур, ва фарзанд ўриғадур, балки андин ҳам азизрок. Ахлоқда малақийдур, баҳар сурати била келган ва атворда фариштадур, инсон ҳайъатида зуҳур килғон. Табы соғифий ва тафаккури барча диққатларга воғиф. Зекхи мушкуюшо ва ташмумли фунун ишколига расо. Базе маҳал бирор назм дағи андин бош уради".

Навоий ота-оналарнинг фарзандирини ҳаддан зиёда эркалашлари ва бу эркалашларнинг салбий оқибатлари хусусида ҳам ўзининг педагогик қарашларини бæён қилган: "Шоҳ Кули Ўйғур – кичикдин табы таҳсилга ва аксар фазилётка мулойим эди. Ота-онанинг суюклиги жиҳатидан омий қолди. Ва кўпроқ қобилияти зөв бўйди". Ҳазратнинг ушбу огоҳлантириши, танбехи бизга ҳалқимиз орасида машҳур бўлган "Фарзанднинг эркаси хор бўлар" мақолини ёдга солади.

Хирот шахрида Навоий яшаган уйга тархий манбаларда, жумладан, "Борнумон"да ҳам "Ўнсия" (араба сўз бўлиб, улфат, чин дўст маъносини билдиради – Б.Р.) деб ном берилганиндилиди. Яъни, дўстлар, устоз ва шогирдлар сухбат қурадиган эззуглик, маърифат маскани хисобланган. Бобур 1506 йили Хиротта келганида устози Навоийнинг "Ўнсия"сида бир муддат яшаганини, фоалияти ҳамда ижоди билан яқиндан танишганини, унинг ўзига хос руҳий оламидан кувват олганнина фахр ва чексиз эҳтиром ила баён қиласи: "... Алишербекинг ўйларини тайин килдилар, Ҳиридин чиқунача Алишербекинг ўйларидан эдим. Алишербекинг ўйтурур ўйларини "Ўнсия" дерлар".

Мұхтасар айттанди, Навоийнинг асарлари устозларга юксак эҳтиромни кўриш билан бирга устоз-шогирдлик муносабатлари, уларнинг ҳақиқати – муррабий ва музаккимати муносабатларни вазифаларига доир кимматли маълумотларга эга бўламиз. Бугун ҳақида орасида тилдан-тилга кўчиб юрган пурмашнон наклларга дўйиб бораётган Ҳазрат Навоийнга байтлари бизнин комилликка ундашда давом этайтири. Суз мұлқи сultonининг устозларига ҳурмат-эҳтиром кўрсатиши унинг шундай улуг инсоннинг айла-нишига хизмат қилган бўлса, не ажаб...

Борубия РАЖАБОВА,
Филология фанлари номзоди

Толиқиши инсоннинг оддий кундалик машғулотларни бажариши қобилиятини чекловчи ҳолатидир. Тиббиётда "хронологик толиқиши синдроми" деб аталаудиган узоқ муддатли чарочқ ташхиси асосан беморда кечеётган алломатларга қараб қўйилади.

Бу касаллик ҳакида мутахассислар илир или бор 1934 йилда хабар берган. Чунки бу даврга келиб у одамлар орасида тез тарқала бошлаган. Дастрлаб уни "poliomyelitis", яъни "фалалжик ходисаси" деб ўйлашган. Вақт ўтиб касалликнинг янги "белгиги"си пайдо бўлди. Бу "Epidemic neuromyasthenia", яъни асаб толалининг касалланishi 1950-йилларда Лондондаги Роял касалхонасида мазкур хасталикнинг тарқалиш дарахаси киёсий жихатдан ўрганилиб, у мутлако янги "Myalgic encephalomyelitis", яъни чарочқ ва ишга яроқсизлик холати экани маъъни бўлди.

Толиқиши касаллигининг келиб чиқиши сабабини шифокорлар турдича изохлашган. Кизиги, унинг белгилари бир-бира гнос мос келмаган. Толиқиқан кишиларда асосан ўзини ёмон хис қилиш, лимфа беzinнинг заифлашви, томоқ оғриғи ва бошқа шу каби ноҳуш ҳолатлар аниқланган. Толиқиши синдромининг тасодифан вужудга келадиган шакллари айника сенг тарқалган. Касалликларни классификация килиш халқаро ташкилоти томонидан 1969 йили у асаб касалликлари туркумига киритилган.

1980-йиллар ўрталарида келиб, Америкада "mopolucleosis" (сўлак орқали юкувни темиратки)га ўшааш касаллик кенг тарқалади. Иккى йирик худуд — Нью-Йорк ва Лас-Вегас шаҳарларининг инфекция ўчоfiga айланиси, табийки, жамоатчилик эътиборини тортиди. Касаллик ўзида хронологик ёки даврий толиқиши, томоқ оғриғи, лимфа беzinидаги оғриқ ҳамда заифлик, бош оғриғи, мушаклардаги оғриқ, шунингдек, аллергия каби белгиларни мухассамлаштирганди. Шундан сўнг, АҚШ Касалликларни назорат килиши ва олдини олиш маркази тиббиёт мутахассисларига хасталикнинг клиник шароитдаги хусусиятларни аниқлаш вазифаси топширилади.

Орадан етти йил ўтиб ташкил этилган анжуманда тадқиқотчилик жамоаси хронологик толиқиши синдроми янги касаллик эмас, деган холосани берди. Бундан ташқари, касалликнинг сабаблари, уни номлаш ва олдини олиш борасида толлиғоялар, ҳар хилномлар ўртага ташланади. Шундай килиб, анжуман иштирокчилари "Хронологик толиқиши синдроми" атаси муносиб деган қарорга келди. Вақт ўтиб, соҳа мутахассисларида толиқиши синдромини янада чукурроп тадқиқ

этишга қизиқиши пайдо бўлди. Доктор Мервин Рамяс ана шундай иммий изланишлар олиб борган мутахассислардан бирни. Эътиборлиси, Мервин изланишларни давомида касалликнинг мунтазам равишда кечиши охир-оқибат ишга яроқсизлик ва ўлимга сабаб бўлишини исботлади. Натижада кўплаб ишхоналар, саноат корхоналарида ишчиларнинг толиқиши, чарчашини бартараф этишга бўлган муносабат ўзгара бошлади. 1986 йилда М.Рамяс касалликка ташхис кўйиш мезонини ишлаб чиқди ва оммага тақдим этди.

Унга кўра, минимал жисмоний ҳаракат қилганда ҳам инсон ўзини тикилаб олиши учун 3 кун ёки ундан кўпроқ вақт керак бўлади. Бундай жисмоний зўриқиши кўплаб бошқа касалликларни келтириб чиқариши эса янада ташвишланарлариди. Шунингдек, толиқиши синдромига чалинган бемор танасида бир кунда бир неча белгилар пайдо бўлиши мумкин.

Гриппни ёки чарочқ?

Касалликнинг давоси топилган: дори-дармон, тинкиб ухлаш, баҳаво жойларга сайд килиши ва хожазолар. Бироқ иммий тадқиқотлар ва тўлланган далиллар шуни кўрсатади, «хулқ-атвор терапияси» ҳамда ички ироди эвазига ҳам мазкур ҳолатни енгиг ўтиш мумкин экан. Ундан кейин эса, тизими тарзда ташкил этиладиган жисмоний машқлар орқали даволаш беморга ижобий таъсир кўрсатади.

Хронологик толиқиши синдроми худди грипп сингари бошланади. Дастрлабки босқичда грипп деб ўлаш ҳам мумкин. Аслида тадқиқотларга таянадиган бўлса, грипп вирусининг бунга сабаб бўлишини исботлови далиллар етари эмас.

Дунёдаги барча одамлар милияти, дини, ирқи, яшаш мухитидан қатъи назар, барibir касалликка мойил бўлади. Шундай бўлса-да, сурункали толиқиши синдроми американлик кора танлилар, испанлар ҳамда кавказликларда кўп кузатиларкан. Ажабланарлиси, айни даврга келиб аёллар эркакларга қарангандаги кўпроқ толиқиб коляти. Масалан, 60 фоиздан 85 фоизгача бўлган ҳолатда касалликка чалин-

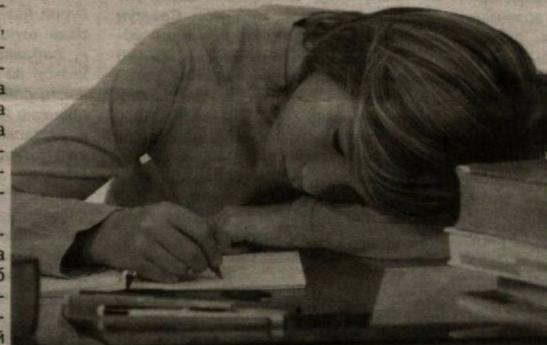
ганлар айнан аёллар бўлиб чиқмоқда.

Хронологик толиқиши синдромига чалиниш даражаси ёшга ҳам боғлиқ бўлиб, асосан 40–59 ёшли кишиларда кўп кузатилади. Бу кўрсатич болалар, ўсмиirlar ҳамда ёшларда нисбатан камроқ.

Бемор билан кон-кариндиншларни шаклларни боғланганда ҳам кўпинча касалликка мойиллик пайдо бўлади, аникроғи, юқади. Толиқиши синдромининг тез ривожланишида айрим омиллар катта роль ўйнайди. Бунга психологияк стресс, болаликда олинган жароҳат, тинимизсиз ишлаш, кексалик, жисмоний кувватнинг сустлиги, руҳият билан боғлиқ касалликлар ҳамда аллергия киради. Ана шу омиллар натижасида хасталик тез ривожланиб, кучли стресс ва ичакларда оғриқ пайдо бўлишига сабаб бўлади.

Хулқ-атвор терапияси

АҚШ Касалликларни назорат килиши ва олдини олиш маркази мұ-

тахассислари хронологик толиқиши синдромини ўрганишини бошлаган бир вақтда Британиянинг Соғлиқ ва клиник устунлик миллий институти аллақачон унинг давоси — дорисини беморларга этиказиб берадиганди. Америкаликлар касаллик ривожланишининг олдини олиш борасида кўп уринишларни амалга оширеди, аммо барчasi самарасиз якун топди. Аммо британиянинг мутахассислар клиник ва махсус даво чораларини кўллаш дастурини ишлаб чиқди.

Улар бунинг учун жуда оддий усульнананда фойдаланди. Масалан, пархез, тартибли уйқи, яхши ҳордик, шунингдек, бир маромада юришини ўз ичига олган даволаш усули ҳайтга татбиқ этилди. Бундан ташкири, мутахассислар ҳулқ-атвор терапияси ҳамда бошлангич машқулар салма-беришини исботлаб, бу борада кўплаб тасвиялар берди.

Милий тиббиёт институти ходимларининг тасвистига кўра, хулқ-атвор терапияси орқали даволаш, шунингдек, овқатланиш рационига қатъи амал қилиш лозим. Хусусан, таркибида крахмали кам бўлган овқат ва енгил таомлар истеъмол килиши зарур. Даволаниши вақтида пархезга амал қилиш керак.

Соҳа вакиллари берган маълумотга қараганда, ҳар 100 минг ўғилкининг 3 мингга яқини хронологик толиқиши синдромига чалинган. Аниқ рақамларга келса, Америкада 836 мингдан ортиқ, Британияда 250 мингга яқин ёшлар бу касалликдан

азият чекади. Бу каби мисоллар ва рақамларни ер шарининг исталган мамлакатидан келтириш мумкин. Бироқ гап бунда эмас. Мухими, чарчодан фориг бўлиб, фаол ҳаётга кайтиш усуллари, тавсиялари бор. Кўйида улардан энг мухимларига эътибор қаратамиз.

Ҳар уч соатда овқатланинг. Тез-тез ва мунтазам енгил ва соғлик учун фойдали маҳсулотлардан таркиб топган овқатларни ейиш кувват тўплашнинг энг яхши ўйлидир.

Кечки овқатдан кейин 15 дакиқа юринг. Мунтазам машқ килиши натижасида чидмалик ортиб, чарчони енгиш даражаси кучади. Масалан, узоқ масофага юришга одатланган кишининг танаси кўпроқ энергия тўплайди. 15 дакиқалар юриши ҳам жуда фойдали бўлиб, у жисмоний фаолликни оширади.

Ортика вазндан ҳалос бўлининг. Ортика вазн, яъни семизлик ҳам жуда ҳавфли касаллик. Ортика вазнни кўтариб юриш, ҳаракатлантариш, озук билинга таъминлаш организмни чарчишиб кўйди. Шу билан бирга, жигар, буйрак ва юракка ҳам оғирлик туширади. Ўзига яраша қоматга эга кишилар енгил ҳаракатланиши, кўпроқ энергияга эга бўлиб кўриниши, чақон ва серҳаракатлиги организмнинг етарлика қувват билан таъминланадигандан дарак беради. Ортика вазндан ҳалос бўлишнинг энг яхши ўйли — фаол ҳаёт кечириш, мунтазам спорт билан шугулланышдир.

Соглом уйку ҳам фойдалидир. Маълумотларга қараганда, дунё аҳолисининг учдан иккى кисми ўйқусизликдан азият чекади. Ваҳоланки, кун давомида тетик юришнинг энг мухим шартларидан бири меъёрий уйку ҳисобланади. Ўйқусизлик бошқа омиллардан кўра тезроқ толиқиши синдромини «чакиради». Шу боис мутахассислар ҳар куни бир хил вақтда ухлашни ва тонгда ҳам бир хил вақтда уйлониши маслаҳат беради. Колаверса, кундузи 30—40 дакиқа мизғиб олиш ҳам танага кувват бўлади.

Энергияни стрессга сарфлашманг. Стресс кўп энергия сарфлашига сабаб бўлади. Шу сабабли ҳар қандай танг ҳолатда ҳам асадингизни жиловлашга ўрганинг. Бунинг оддий ўйли гимнастика билан шугулланиси, колаверса, мусиқа тингглаш, китоб ўқиш ёки дўстлар билан вақт ўтказиш орқали ҳам вазиятдан чиқиб кетса бўлади.

Қаҳва ичманг. Чарчони ҳис қилганда, организмда кофеин мидодири камайганди ҳар жихатдан самарайдидир. Бунинг учун таркибида кофеин мидодаси мавжуд бўлган ичимлик ва маҳсулотларни истеъмол килмай туриш лозим. Хусусан, қаҳва ва кока-кола сингари ичимликлар шулар сирасига киради.

Кўп сув ичинг. Баъзан тана сувизилини қолганида ҳам чарчон, синдроми ўйлониши мумкин. Бундай вазиятда кўпроқ суюклик, масалан, қайнатилган сув ичиш керак. Тез-тез сув ичинг кишининг организмидаги суюклик мувозанати сакланади ва чарчон синдромини танага якинлаштирумайди.

ЎзДЖТУ талабаси Ноилахон АҲАТОВА тайёрлайди.

2017-yil 4-oktabr, № 79 (9040)

"Турон" нинг сафардаги ғалабаси

Тошкент давлат педагогика университети вакиллари Хитойнинг Ички Монголия педагогика университетида бўлиб ўтган футбол бўйича талабалар ўртасидаги турнир ва Ректорлар форумида шиширок этиб қайтиди.

Мазкур тадбир ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этиши, ўзаро фикр алмашиб, олий таълимий мусассасаларининг ўкув ва илмий ўйналишдаги ҳамкорлигини мустах-

камлашга хисса кўшиди. Кувонарлиси, университетнинг "Турон" футбол жамоаси турнирда муносиб шиширок этиб, фахрли иккинчи ўринни эгаллади.

— Россия, Жанубий Корея, Қозогистон, Қирғизистон, Тожикистон каби давлатлардан келган 12 жамоа иштирикда кечган мусобакада жамоамиз аъзоларининг машқуларда чиниқани, шижоати

баландлиги кўриниб турди. Университетимиз шарафини муносиб ҳимоя қилдик, аммо финалда бирор омад этиши мадди. Спорт — дўстлик элчиси. Шу маънода турнир сабаб педагогика йўналишида таҳсил олаётган кўплаб чет эллик талабалар билан дўстлашдик, — дейди "Турон" жамоаси сардори, 2-boskic магистранти Шоҳруҳ Тилаводиев.

Турнирда муваффақият қозонган спортчиларни университет жамоаси, талабалар катта тантана билан кутиб олди.

Голибларга гулдасталар тақдим этилди.

— Мусобака талабаларимиз учун эсда қоллари ўтди, ғалабага бўлган интилиши, спорт билан шуғуланишга қизиқиши ортди, — дейди Тошкент давлат педагогика университетининг маънавий-маърифий ишлар бўйича проректори Одилжон Кўйсинов. — Хух-хато шаҳрида ўтказилган Ректорлар форумида Хитойнинг Ички Монголия педагогика университети билан талабалар алмашиниви дастурлари, ўқитувчиларнинг стажировкасини ҳамда турли ҳалларо конференция ва спорт мусобакаларини ташкил этиш бўйича иккى томонлама ҳамкорлик шартномалари имзоланди.

Сабораб ҲУМАНОВА,
"Ma'rifat" мұхбири
Бурхон РИЗОҚУЛОВ олган сурат.

Тошкент автомобиль йўллар касб-хунар коллежида 1 октябр — ўқитувчи ва мураббийлар куни умумхалқ байрами муносабати билан «Маърифат фидойиларида эҳтиром» деб номланган маънавий-маърифий тадбир ўтказилди.

Маърифат фидойиларида эҳтиром

Коллеж директорининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосари Абдуҳамид Тўлаганов ва бошқалар устоз-мураббийларнинг барча сайд-харакатлари бугун улар тарбиялаётган ўшларнинг билим ва иштеводи, куч ва салоҳиятга боғлиқ экани, ана шундай баркамол авлони вояга етказаётган ўқитувчи ва мураббийлар меҳнатини эъзозлаш, уларни қўллаб-куватлаш, мoddий ва маънавий рағбатлантиришига алоҳида эътибор қаратилиётганини таъкидлadi.

Бугунги кунда коллежда дарсларни илғор таълим технологиялари асосида ўтиш йўлга кўйилган. Ноанланган усулдаги бундай машғулотлар таълим сифати ва самарадорларини янада ошириш, катта ҳажмидаги маълумотларни қисқа фурсатда ўқувчиларга етказишига хизмат қилмоқда.

Ўқитувчи ва мураббийлар байрамига Муқими номидаги ўзбек давлат мусиқий театридан устоз-шоғирд санъаткорлар — Ўзбекистон ҳалқ артисти Мехри Бекжонова ва Музаффар Ҳамидов ташриф буюриб, устозларни айём билан табриклиди.

Коллеж ўқувчилари томонидан икро этилган Ватан, устозларга бағишланган шеърлар, саҳна кўринишлари тадбир иштирокчиларiga кўтаринки кайфият бағишилади.

Шавкат ЁҚУБОВ,
халқ таълими аълочиси

реклама • эълон • реклама

Ўрта маҳсус, касб-хунар таълими тизими кадрларининг малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш институти таянч докторантурага ва мустақил изланувчиликка қуйидаги ихтисослик бўйича қабул эълон қилади:

1. 13.00.05 — Касб-хунар таълими назарияси ва методикаси — 1 та.

Таянч докторантурага ўқишига кирища талабгорлар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар:

- ариза;
- қисқача биографик маълумотнома;
- меҳнат дафтарчасининг белгиланган тартибда тасдиqlangan нусхаси (ишаётган талабгорлар учун);
- олий таълим мусассаси магистратураси дипломи ёки олий маълумот (мутахассислик дастурлари бўйича) тўғрисидаги диплом нусхаси;
- нашр этилган илмий ишлар рўйхати, шунингдек, уларнинг нусхалари;
- Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат стипендияси соҳиблари тегишли ҳужжат нусхасини тақдим этадилар.

Хужжатлар 15 сентябрдан 15 октябрча қабул қилинади.

Таянч докторантурага кираётган шахслар мутахассислик ва чет тили (таълимнинг олдинги даражаларида ўрганилган хорижий тил) бўйича кириш имтиҳонларини топширадилар.

Кириш имтиҳонлари 1-25 ноябр кунлари бўлиб ўтади.

13.00.05 — Касб-хунар таълими назарияси ва методикаси ва 13.00.01 — Педагогика назарияси

ва тарихи. Таълимда менежмент ихтисосликлари бўйича таянч докторантурага ва докторантурага мустақил изланувчиликка кириувчи талабгорлар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар:

- ариза;
- қисқача биографик маълумотнома;
- мустақил изланувчи сифатида расмийлаштириш учун магистрлик ёки олий маълумот (мутахассислик дастурли бўйича) тўғрисидаги диплом нусхаси;
- меҳнат дафтарчасининг белгиланган тартибда тасдиqlangan нусхаси;
- илмий ишлар рўйхати ва уларнинг нусхаси;
- фан доктори (DSc) илмий даражасини олиш учун мустақил изланувчи сифатида расмийлаштириш учун фан номзоди ёки фалсафа доктори (PhD) дипломи ёки хорижда олинган унга тенглаштирилган бошқа илмий даражалар дипломи нусхаси;
- иш жойидан тавсифнома.

Мустақил изланувчиликка кириувчи талабгорлар ихтисослик бўйича сухбат натижалари ва институт қабул комиссиясининг тегишли хulosаси асосида қабул қилинади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Олмазор тумани, Университет кўчаси, 76-й. Тел.: (0-371) 246-90-37, 246-90-38.

Дадамов Ашот Даниловичнинг 14.00.21 — Стоматология, 14.00.14 — Онкология ихтисосликлари бўйича (тиббиёт фанлари) "Юз териси ва оғиз бўшилиги шиллиқ қавати ўсмаларининг эрта комплекс диагностикаси ва даволаш" мавзусидаги докторлик (DSc) диссертациясининг ҳимояси Тошкент тиббиёт академияси хузуридаги илмий даражалар берувчи DSc.27.06.2017.Tib.30.01 рақами илмий кенгашининг 2017 йил 19 октябр куни соат 13:00 даги мажлисида бўлиб ўтади.

Манзил: 100109, Тошкент шаҳри, Олмазор тумани, Форобий кўчаси, 2-й. Тошкент тиббиёт академияси 2-клиник шифохонаси, 1-корпус, 1-кват, мажлислар зали.

Тел/факс: (0-371) 150-78-25; e-mail: itta2005@mail.ru.

Рахматуллаев Музаффар Мухаммаджановичнинг 01.01.01 — «Математик анализ» ихтисослиги бўйича «Статистик механиканинг Қалидарахтида берилган классик моделлари учун кучисиз даврий Гиббс ўчловлар ва асосий ҳолатлар» мавзусидаги (физика-математика фанлари) докторлик (DSc) диссертациясининг ҳимояси Ўзбекистон Миллий университети, Математика институти хузуридаги илмий даражалар берувчи DSc.27.06.2017.FM.01.01 рақами илмий кенгашининг 2017 йил 26 октябр куни соат 14:00 даги мажлисида бўлиб ўтади.

Манзил: 100174, Тошкент шаҳри, Олмазор тумани, Университет кўчаси, 4-й. Тел/факс: (0-371) 227-12-24, 246-53-21, 246-02-24. e-mail: nauka@nii.uz.

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети жамоаси Геология ва география факультети «Геология» кафедраси катта ўқитувчisi Гўзал Илҳомовага турмуш ўтоги

Ориф ИЛҲОМОВнинг вафоти муносабати билан таъзия билдиради.

Шайхонтохур туманидаги 41-умумий ўрта таълим мактаби жамоаси мактабнинг кўйиллиллик фахрий ўқитувчisi, психолог, ҳалқ таълими аълочиси

Вазира АДИЛОВАнинг вафоти муносабати билан мархуманинг оила аъзолари ва яқинларига таъзия билдиради.

Дарсдан тапқари сабоқлар

"Устоз". Бу сўзинг фонетик томонини таҳлил қиласак, унда иккита тил орқа униси, иккита жарангизи ва битта жарангли ундош қатнашган. Барча товушлар тилда ҳосил қилингани учун бу сўз айтишига қулаи. Бунга ўрганиб қолганимиз. Аммо унинг моҳиятини борича идрок қилиш осон эмас. УСТОЗ деб атамиши зот фақат синф ёки аудиторияда эмас, ҳаётнинг барча довонларида, умринг ҳар лаҳзасида сабоқ бериб яшайди.

Мұхаббат дарси

Абайғүлменшілдікимда Санобағ Ҳүрфамова исеми ғұмында она шыны болады. Адабиёттегі шығармалардың көбесінан борады. Үкіннің білдірілген шығармалардың "Санам домла" номы билан шынынан бўлди, бу жоғары замандашы. Дағс ғашынчында устоз билдиш ким нима қыяпты, шығармаларға қызықтады, алдан қандай мактабаларға кўйсан, шуни ёшшат саболлағанға сифр тураған.

Кези келса, маслаҳат берар, гоҳи мақтаб, гоҳида эса хазіл аралаш танбек берарди. Ўкувичарлар унинг сўзларини жон кулоги билан тингларди. Хуласа, адабиёт дарси бошланишига бир неча дақықа қолганды бир жингалаксоч қызыча Санам домладан тортишибигина бир савол сўради: "Устоз... Ҳалиги... Навоийнинг "Хамса" достонларинин қаҳрамонлари бор-ку... ўшаларнинг ҳеч бири севгисига етишолмаганим?".

Бир зум жимлик чўқди. "Нима дер эканлар", деб устозга қарасам, у киши кўз ёшларини артиб ўтирибди: "Ўргилай сендан... Ҳа, етишолмаган...".

Ҳамма жим эди. Бир неча сонияндан сўнг Санам домла кўз ёшини артиб, табассум билан сўз бошлади: "Қани, ўтган дарс қандай вазифалар берилган эди?".

Толиби имлар дафтарларини варактый кетди. Мен эса бир нұктага кўз тикиб, "Хамса" достонларинин қаҳрамонлари ҳақида ўйлайман. Ўшанды нималарни ҳаёл сурғаним бугун анник эсимда йўқ. Балки мұхаббатнинг моҳияти факат висол эмаслигини англаб етгандирман...

Ноғымнод Бадалов биология фанндан дағс беради. Үтепда юғары кон айланыш системасын әзілдік мәдзүни фәннанан эдик. "Юғакиннан тағындағы қорыннандағы әзіл, шектемалар оғкалиғынан ғанағаталған шомиғлар системасын көттә, ғанағатынан әзіл ғанағат оғкалиғынан тағындағы қорыннандағы оғкалиғынан тағындағы қорыннандағы әзіл".

Устознинг қўшиғи

Бадалов домла шундай деб сўзида давом этди: "Буни бутун умр ёддан чикмайдиган килиб эслаб қолиш мүмкун. Қандай дейсизим? Мана бундай...". Устоз ўҳанганин кептириб хиргойи килди:

"Кори-и-инчада-а-ан чиқа-а-ади, Бул-мачага-а туша-а-ади".

Кап-кatta ўқитувчининг күннок қўшиғидан ҳамма болалар қўйқириб кулиб юборди. Дағс тугади. Мактабдан чиқиб уйга боргунча шуни хиргойи килиб юравердик. Онам эшигиб: — Сизларга ҳам ўргатдими, — деди. Мен хиргойидан тўхтамасдим: "Кори-и-инчада-а-ан чиқа-а-ади...".

Хонага эндиғина кирган дадам гап бошлади:

— Бўлмачага тушармиди?.. — Кейин билсан, дадам ҳам бу қўшиқни биларкан. Бадалов домла ота-онамга ҳам мактабда дарс берган.

Орадан йиллар ўтса-да, устознинг "қўшиғи" ёддан чикмабди. Буни педагогик махорат дейсизим, фанга ижодий ёндашувми, билмадим. Шу кунларда ҳам кишлоғимиздаги нечаче ўкувчилар шу қўшиқни хиргойи килиб юрган бўлса, ажабмас...

Дарёдил мураббий

Бу иносини Қашқадарё ижодкаганда яхши танинди. Қайон қарасанын, адабий дағфалар, ҳуғуғларда обладан ижодий қалғадаринин талантинидашында шундай.

Мурғон Ҳайдаровинин оғизи ғи айналидан сағиб ҳафакатларни патижасида бозганин таълаб иштеддиди ғашлағи бир дағфада ҳам бўлди. Ҳафадан ғилағасинин ишлари билга ола ва ресублика ижодкагандинин нафари пушди. Устоз юғашидан "Исламдод ғофови" қазоинин дафтарфона қўз ташасанын, аззодар ғўғлаларинин кинни кинни аниб қозғанинга тубор бўлсан.

Албатта, уларнинг ҳаммаси клубда фаол эмас. Ўн йиллар олдин бу дафтарга ишлари қайд этилганларнинг қанчаси ҳозир масъул лавозимларда, қанчаси бир неча фарзанднинг отаси ёки онаси булиб ўтгурган. Аммо улар қаёнчидир кўнглида Сўзга меҳр ўйғониб шу даргоҳ оностасишини келишган-да! Устоз атрофини қуршаб ўтириган қорақўзларга қараб шундай дейди:

— Майли, бу болаларнинг барчаси катта шоир бўлмас. Лекин бу сўзга ошуфта калб учун олам-олам куонви беради. Устознинг сўзларини эслар эканман, "барибир педагогигига борадилар-да", деб кўйман.

Бу инсон бутун умрини тавлим соҳасига бағишилаган. Кўп йиллар Қарши шаҳридан мактабларда директорлорлик кўлган. Нафасага чиқиб оёқ узатиб ётиши ўзига эп кўрмай, вилюят єшлар марказидан бир хона олиб, ойниш маҳнат килиб келмоқда. Бальзан ўйлаб қоламан, бирорвлар кимгандир кўлан оғизни хизматини миннат килиб, моддий манфаатта кўз тикиб яшаштган бир шароитда ўн йиллаб ҳеч бир таъмасиз эзлининг болаларини бағрига чорлаб келаётган устозга бу ишлардан не наф? Яхшилидада, дейишади. Устозда ўз атрофида воҳа ўшларнинг жам бўлишини кўриш завж багишлайди.

Қашқадарёда Турди Ҳайдаровни бекорга "дарёдил инсон" дейишмайди. Устоз эса камтарлар ва хокисорлик билан бу ишларни "Вақтида устозлардан кўп меҳр кўрғанимиз. Меҳр ҳам қиёмат қарздан бир гап-да", деб изоҳлади.

"Турди Ҳайдаров адабиётни бола боғча кимлоқчи, шекилли", дегувичилар ҳам йўқ, эмас. Аммо ўшларнинг ижодий машклари китоб бўлиб чиқишининг нимаси ёмон?! 100–200 нусха кариндошлару дўст-ёлардан ортмайди. Буни адабиётта таъсир қила-

Сурҳоб ЗИЁ

Қайсан ҚУЛИЕВ,
болқор шоюи

Ҳалқимизнин яхши номи, унинг ғуруғи ва озодлиги ёзмандағаттамиздан, жонимиздан азъи бўлнишни лодим.

* * *

Она Ҷашан бил ғафот этгандан көнни ҳам озод бўлнишни көрдик.

* * *

Китобларни ўқимасдан яшаш куру тунлар тепадаги осмонни курмаслик, кўп бўлниш билан бафабар.

* * *

Үзинин томи ва деффолғи кишини көр, ёмини, иссиқ-субук ва қўёш нурлағидан тимол қилинг ўзигина эмас, унда айтишдан таплар ба содир бўлниш ишларни кўзларга ишқармаслик дўлу ҳам қордик.

* * *

Лёллаф кўп бўлниш мамлакат үзлаб-яшнаайди, замма тодхурғам, ишларни жойида ба бундай ҳалқини келаётган поғлок бўлган.

**Шошиб оққан дарё
денгизга аетиб бормайди**
(*"Қиши эди..." романидан лавҳалар*)

* * *

Шони үзун асоси қонда — мукаммал ҳақиқатиниң төмөннега облашади. Үнда қубони ба дағд мубоданатда бўлнишни көрдик.

* * *

Иродиди ба сабрли бўлниш им ғекаллапти деяни эмас.

* * *

Яхши бека — ҳаф қандай үзининг талқини, осоиншталини ва фарбонлини асосини.

* * *

Ҳасад эни қўн тарқалаш ва эни яшовлан тунгу, уни эрканин беғланғанни азоблайди, ишни қутишиб, қузга айлантиради. Ҳасад даҳшатли нафса, ағсусли, уни тағ-томифи билан нуғтиб ёллашади.

* * *

**Одамлариниң дағди, қалб
бўронкари, ҳавотир ба энзин-
лаҳарни шониғири оғзаси оғзали
ётади. Шониғ оғидак
қаєрда ғинлямасини,
унини ғинисини, ас-
каф қаєрда ёқдан ғин-
лямасини, унини иш-
ратини ётади.**

* * *

Ҳулода ғулда ҳаҳза бўлди,
аммо маниға кетди.

* * *

Ҳали иносини ўзигашда ёғли(фағзанди)дан айниятда
она дағданинни ёнимлашадиган ва уни тинълантифа олади-
ти обзар ёғли.

* * *

Пено билан оптоқ қозиг устизга ёлонин ёзишдан ёмонфок
нафса ёғли. Ёлон оқзаки айттишдан ҳам жиғканли, ағар уни
котозда ёссан иккى қарфа жиғканли нафса айланади.

* * *

Қарфа ғинлянлар ғотиғаси ҳурмат қизинимаси, у жонда
тиғиқлар ҳам ҳурмат қизинимаси.

* * *

Марҳум ғасадини тупроғкка топшиғида одамлар тойдан
сўзгут саклашади.

* * *

Моллаф мини шавиҳда юғари одамларни қўрди ба
улағини бағиаси ётди!..

* * *

Дунё мажнозалари тўға, ҳаф бир одамини ёзи маджноза.

* * *

Иносини ўзига шафқасидлик, камситиш, ҳақсизлик-
ларни қўрди ғинисини буюқ төвғиши, мусиқа, умброний мада-
нии ба маддий бояликлар ижодкоғи, пратвийини ба бунёд-
кори бўлниш қозалади.

* * *

Ҳамма одамлар Суғботдан донишманд, Бетховендан даҳо
була олмайди. Бунини үзун улағини айблаб бўлмайди. Лекин ҳаф
бир одам вижданлини ба межнозевада бўлништа интилиши көрдик.

* * *

Мен оддик одам бўлсанам ҳам ҳафтга Лев Толстойдан,
шоффар оғасинда унан таъсоди, ёзидан бир неча бафабар
оғтиқ юни судоба қешаётган ўзмалодай қаракчан.

Асрор МУМИН таржимаси.

2017-yil 4-oktabr, № 79 (9040)

Ўзбек кураши жаҳонни лол қолдири!

Туркманистоннинг Ашхобод шаҳрида ўтказилган Осиё Олимпия Кенгашининг Бош Ассамблеясида кураши ёзи Осиё ўйинлари таркибига қўшиши тўғрисида қарор расман тасдиқланди.

Эндилиқда курашимиз "Соҳил", "Епик иншотлар" ва яккаурашлар, болалар ҳамда "Ёзги Осиё ўйинлари" таркибидан ҳам муким ўрин эгаллади. Олимпиададан кейин жуда катта нуфузга эга бўлган ушбу мусобака сабабида ўз ўнини топиши дунё маданий ҳаётидаги ҳам катта воқеадир. Спорт тури сифатидаги майдонга келганига эллик ёки юз йилдан ортик, вақт ўтса-да, нуфузли мусобакалар қаторидан ўрин ололмай келаётган спорт турлари анча-мунча. Ўзбек кураши эса босиб ўтилган киска вақтда дунёнинг 5 та китъасини ҳам қамраб олаётгани барчамизни кунвонтиради.

Ўзбек курашининг бу қадар тез кулоч ёйинин туб сабаблари, табии омиллари мавжудки, қўйида шулар хусусида тұхтalamиз.

Кураш дегани жуда катта, улуғ сўз. Кураш бу олиш, мағлуб эт, голиб бўл, дегани. Бу сўз шонингни олдирма, орингни эгасиз қолдирма, эллинг номусини ердан кўтар дегани. Бу сўнинг ёши миллат ёшига тенг. Бу сўз замирада жуда катта мазмун бор. Бу биргина сўз Ватан тарихи ва келажагини қамраб олади. Бу сўнинг бағрига достонлар жо бўлади, бу сўзда эл-улус ўшаб келаёттири. Бу сўзда имон-эътиқод тик турибди, аждодлар қони гупиравтири, келажак байроқ кўтариб юргомкода. Бу сўнинг англагланларнинг томирида кон эмас, орят оқади, бу сўнни хис этган жўмарларнинг юраги ор-гурур деб уради.

"Кураш!" сўзи тил қоидаларига кўра давлатни англатади: яшаш учун, адолат учун кураш, Ватан озодлиги, мустақилиги учун кураш! Зеро, тириклик ўз жараёнига кўра курашлардан иборат. Ҳаётнинг теран конунларини ўзида ҳам эттани учун ҳам "кураш" сўзи сўзларнинг полвонидир. Негаки, у чин сўз. Кураш мардни кўтаради, номардни елкадан ошириб уради — қайтиб оёқланомайди. Бу калима бир айтилади: курашчи рақибини чалканчасига йиқитганида давра ахлию ҳакамнинг барабар, аммо бир бор "Хало-он" деган ҳайқириғидай юраклардан порлаб чиқиб келади. Бекор бўлмайди, қайтарилимайди. Чин сўз бир бўлади. У юракда етилади. Чин сўзи борлар уни сүяди, уни орқа қилади. Йўқлар эса ийқилишини билган полвончадай бўлуб ундан кўркади, келишиб олишиб юрганлардай бўлиб чин сўзни кўрса, ўзини эллинг орқасига олади, баданидаги бор бўғини титрайди.

Курашда ана шу чин сўзлар айтилади. "Кураш", "таъзим", "халол", "ёнбosh", "чала", "дакки", "танбех", "тўхта", "ғирром" каби сўзлар минг йиллардан бери ҳалқимиз тилида яшаб келган асл қаломлардир. Дунёда 5000 дан зиёдрок фаолиятдаги тил мавжуд. Шулар ичидаги бўғун юзлаб мамлакатларнинг спорт майдонларидаги янграётган юкоридаги ўзбекча сўзларни тинглаб, унинг тарихий сабабларига фахр билан изоҳ қидирасиз. Ўзбек деган номни оламга танитиб турган ўзбек курашининг Ватанимизга даҳлод эканини хиз этганингизда беихтиёр тўқинланиб кетасиз. Эътироф этмок керакки, ўзбекча сўзлар жаҳоннинг катта спорт ареналарида янграшида замонавий кураш қонун-қоидалари мўаллифи Комил Юсуповнинг хиссаси катта.

Мен курашдан бошқа бирор спорт турининг одамларимизни узок вақт ўзига жалб этиб, ушлаб турини кўрмадим. Тўй, сайиллар ёки мусобакаларда кишилар ўз юмушларидан ортиб, об-ҳавонинг қандайлигидан қатти назар, кураш тошомасида завъ билан ўтираверадилар. Ўзи ақалли ёндан кўрмаган, лекин тўй-томошаларда, экранларда курашини кўриб, муҳлислик қилиб юрган, бирор половини зафар кучса, ўша половиннинг ўзидан ҳам кўпроқ кувона-диган, мағлуб бўлганида эса бир неча вақт дили хуфтон бўлиб юрадиган кураш муҳибларини кўп кўрдим. Бу сўзлардан бир теран ҳақиқат ойдинлашади: кураш бизнинг қонимизда бор. Курашга туртика берадиган, миллат генофонди билан боғлиқ бўлган мукаддас турумлар мавжуд. Кураш спорт тури эканидан ташқари яна бир ҳалқнинг олий фазилатидан мушуд. Бу ҳам бўлса эрк, озодлик тўйғусидир-ки, бусис миллатнинг ўзлиги кемтирид.

Курашининг тарихи қарийб 3,5 минг йилни қамраб олади. Археологик қазишмалар вақтида қадимги Бактрия(хозирги Сурхондарё вилояти худуди)дан топилган жез даврига оид цилиндрисон солоп идишда икки паҳлавоннинг кураш тушаёттани ва улардан бирни иккинчисини қалиб йикитаёттани тасвириланган. Шу даврага мансуб бошқа археологик топилмада эса половонларнинг кураш усулларини намойиш қилаёттани акс эттган. Бу ноёб топилмалар милоддан 1,5 минг йил илгари ҳам кураш аждодларимиз турмуш тарзининг бир қисми бўлганидан далолат беради.

Соҳибкорон Амир Темурнинг ижтимоий-сиёсий фаолиятида курашининг ажралмас ўрни бор. Улут бобомиз курашнинг мусобака ва жанг турларига катта эътибор берган ҳамда кўшинларини кураш имленин ўрганишга қаҳурган. Амир Темур нафақат зуко, маърифатпарвар, ҳарб имленин мукаммал билган тарихий шахс, балки кураш санъатини ҳам чукур билган кучли половон бўлган. У ўз ҳалқининг эрки, икбали учун кураши асосида ор-номус масаласини биринчи ўринга кўйган. Ўзбек курашида эса айнан биринчи фазилат ана шу тушунчалардир. Бу нарсарни барча улуг аждодларимизнинг ҳаёт йўлида кўриш мумкин.

Икки кўшин юзма-юз турган чоғида рақиб тарафлардан биттадан энг зўр паҳлавонни ўртага чиқариб, қай бори голиб бўлса, ўша мансуб тараф голиб саналиши, натижада беҳуда қон тўкилмай қолгани каби воқеаларни биламиш. Бу ҳам курашнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётимизда нақадар мухим аҳамият касб этганини англатади. Афсонавий Алломоми, Алп Эр Тўнга, Паҳлавон Махмуд, кейинги асрларда Хоразмда Содик половон, Сурхондарёда Умбар зўр, Боботош ҳаби номдор половонларнинг яшаб ўтгани мильлий кураши дунёга олиб чиқиш ташабуси илгари суринди.

Мустақилликнинг илк даврларида қадриятларимизга, жумладан, курашга бўлган эътибор кескин ўзгарди. Биринчи Президентимиз Ислом Каримов раҳбарлигидаги мильлий кураши дунёга олиб чиқиш ташабуси илгари суринди.

Мустақилликнинг илк даврларидан биринчи асосида катта-кичик мусобакалар бошланниб кетди. Шаҳрибоз Амир Темур, Сурхондарёда ат-Термизий, Бухорада Баҳоуддин Накшбанд, Хоразмда Паҳлавон Махмуд, Андиконда Бобур Мирзо хотириасига бағишилаб. Президент совини учун ўтказилган ҳалқаро турнирлар ўзбек курашининг юксак даражага кўтарилиши, жаҳон спорт оламига янги тур бўлиб киришига катта хисса кўшиди. Чунки кураш илк мусобакалардаёт жозибадорлиги ва жанговарлиги, гўзаллиги ва ҳалоллиги билан барча иштироқчиларнинг, хорижий мутахассисларнинг меҳрини қозонди.

Мильлий ўйинимизни дунёвий спорт турига айлантириш учун мамлакатимизда ташкил этилган бу белашувлар камлиқ қиласи, албатта. "Хирмон тўлди",

Шунинг учун ҳам Жанубий Корея (1992 йил), Канада (1993), Литва (1994), Япония (1994 йил), Ирландия (1995 йил), Хиндистон (1995) ва Монако ҳамда Москвада (1998 йил) ўтказилган йирик спорт мусобакаларида хорижилларга мутахассисларимиз томонидан бу спорт тури ҳақида атрофлича маълумотлар берилди, тарғибот ишлари олиб борири.

1998 йил 6 сентябрда Лотин Америкаси, Европа ва Осиё қўйтиларининг 20 давлати вакиллари Тошкентда Кураш ҳалқаро ассоциацияси (IKA) муассислари бўлишиди. Шу муносабат билан бу ерда йирик ҳалқаро мусобака ўтказилди. Ўзбек кураши кимматли маълумотлар, ўлмас ада-

бўлиб ўтди. Бу нуфуз белашув кўплаб истеъодиди спортчиларни кашф этди. Бугунги кунда дунёнинг 129 давлатида Кураш федерациялари ташкил топган бўлиб, улар Кураш ҳалқаро ассоциациясининг тўлақонли аъзоси хисобланади.

Ушбу маълумот ва фикрларни бежиз келтирмадик. Негаки ҳақондаги минглаб спорт турлари орасида Ўзбекистонномидан катта майдонларга чиқкан, бизнинг фахримиз бўлган ўзбек кураши ўз-ўзидан буғунги даражага етиб келгани йўқ. Бунда, албатта, фидой инсонларнинг катта заҳмати, сайд-ҳаракати мухассам.

Кураш ҳалқаро ассоциациясининг кирқа яқин мамлакат федерацияларини ўзида бирлаштирган Осиё-Океания конфедерацияси рациси Комил Рўзиев ўзбек курашининг келгуси истиқболи хусусида шундай дейди:

— Ўзбек курашининг ёзи Осиё ўйинларига кириши катта воқеа бўлди ва бу Ўзбекистонни янада маҳшур қилди. Нуфузли мусобакалардан ўзининг муким ўринни топди. Бугун бизни корейс ҳам, япон ҳам, монголиялик кураш муҳлиси ҳам кутламоқда. Бу самимият замирада биз мансуб бўлган ҳалқа, Ўзбекистонга эътиром, эътироф мухассам. Бу билан фахрланаман. Шу билан бирга ниҳоятда улкан масъулиятни елкага олаётганимизни хис киляпман. Айни дамда курашнинг Осиё ўйинлари таркиби кириши нафақат спортда, балки мамлакатимиз ижтимоий ҳаётидаги ҳам катта заҳмати, сайд-ҳаракати мухассам.

Мустақилликнинг илк даврларидан қадриятларимизга яхши олдирма, мусобакалардан ўзининг муким ўринни топди. Бугун бизни корейс ҳам, япон ҳам, монголиялик кураш муҳлиси ҳам кутламоқда. Бу самимият замирада биз мансуб бўлган ҳалқа, Ўзбекистонга эътиром, эътироф мухассам. Бу билан фахрланаман. Шу билан бирга ниҳоятда улкан масъулиятни елкага олаётганимизни хис киляпман. Айни дамда курашнинг Осиё ўйинлари таркиби кириши нафақат спортда, балки мамлакатимиз ижтимоий ҳаётидаги ҳам катта заҳмати, сайд-ҳаракати мухассам.

17-27 сентябр кунлари Туркманистон Республикасининг Ашхобод шаҳрида бўлиб ўтган Ёпик иншотлар ва жанг санъатлари бўйича V Осиё ўйинларида ҳам ўзбек курашига алоҳида ўрин ажратилди. Дунёнинг мингта яқин энг номдор половонлари иштироқ этган бу мусобакада ўзбекистонлик половонлар ҳам дадил иштироқ этилар. Улар орасида Муҳсин Ҳисомиддинов, Шуҳрат Арслонов, Илхом Жўраев, Даъват Абраев, Камолиддин Расулов ва опа-сингил Раҳима ҳамда Кумуш Йўлдошевалар, Дилдора Шерметова, Гулнор Сулаймонова олтин, Гавҳар Худойкулова эса бронза медални кўлга киритиб кураш мусобакаларини курсанд қилди.

Мана шундай ютуқлар эса неча минг йиллардан бери ҳалқимизнинг ҳаётига йўлдош бўлиб кеялётган кураш буғунги кунда ўзининг янги бир даварни бошлади, дейишилмизга имкон беради.

Шодмонкул САЛОМ,
Ўзбекистон Ёзувчилар
уюшмаси аъзоси

А AGROBANK

Қадрли устозларимизни йқитувчи ва мураббийлар куни умумхалқ байрами билан самимий муборакбод этамиз!

Барчангизга тинчлик-тотувлик, оилавий баҳт ва хотиржамлик тилаган ҳолда қуидаги банк хизмат турларини таклиф этамиз:

Картадан картага тўлов

Кредитларни сўндириш

Бошқа барча тўловлар

www.agrobank.uz

Хизматлар лицензияланган

Ma'rifat

**TA'SIS
ETUVCHILAR:**

O'zbekiston Xalq ta'limi vazirligi,
O'zbekiston Oliy va o'rta maxsus
ta'lim vazirligi, O'zbekiston
Ta'lim, fan va madaniyat
xodimlari kasaba uyushmasi
Respublika kengashi.

Bosh muharrir vazifasini bajaruvchi
Husn NISHONOV

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida
2006-yil 22-dekabrda 0067-raqam bilan ro'yhatga olingan.
Indeks: 149, 150. Г-1015. Tiraji 32122.
Hajmi 4 bosma taboq. Ofset usulida bosilgan,
qog'oz bichimi A-3. Bahosi sotuvda erkin narxa.

TELEFONLAR:
qabulxonasi — 233-50-55;
kotibiyat — 233-99-15;
reklama va marketing bo'limi —
233-42-92(faks), 236-54-17.

«Ma'rifat»-dan
materiallarni ko'chirib
bosish tahririyat ruxsati
bilan amalga oshirilishi
shart.

Tahririyatga kelgan
qo'lyozmalar taqriz
qilinmaydi va muallifiga
qaytarilmaydi.

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasi.
Korxona manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

O'ZA yakuni — 22.30 Topshirildi — 23.30

MANZILIMIZ:
100083, Toshkent shahri,
Matbuotchilar ko'chasi, 32-uy.
Web-site: www.marifat.uz

Dizaynerlar:
Malohat TOSHOVA, Faxriddin RAHIMOV.
Navbatchi muharrir:
Dilshod RO'ZIQULOV.
Navbatchi:
Faxriddin RAHIMOV.